

## Izvješće o održivom poslovanju

2022.



Fotografija na naslovnici: Specijalan transport transformatora 130 MVA Končar D&ST-a isporučen 2022.  
na lokaciju Transformatorske stanice 20/110 kV Bruška za Vjetroelektranu Zadar 2 (ZD2)

# Izvješće o održivom poslovanju 2022.

# Sadržaj

I.	Poruka Uprave	5
II.	Ključni pokazatelji poslovanja	6
III.	O KONČAR – D&ST-u	8
IV.	Ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba klimatskim promjenama	13
V.	Odgovornost prema okolišu	21
VI.	Korporativno upravljanje	33
VII.	Društvena odgovornost i ljudski potencijali	41
VIII.	Etičnost u poslovanju	53
IX.	Suradnja s dionicima, dobavljačima i zajednicom	57
X.	Analiza materijalnosti i praksa izvještavanja	68
XI.	GRI Indeks	71



# I. Poruka Uprave

**Uz već prisutne okolnosti vezane na globalnu pandemiju COVID-19, poremećaje u dobavnim lancima, kontinuiran porast cijena glavnih sirovina i materijala, rat u Ukrajini i njegov utjecaj na europsko, pa i svjetsko gospodarstvo prouzročilo je dodatnu neizvjesnost u 2022. godini.**

**Nagli i značajan porast cijena energije (plin, nafta, električna energija) te utjecaj inflacije općenito obilježilo je 2022. godinu. Unatoč navedenom, Društvo je nastavilo niz uspješnih poslovnih godina.**



Vanja Burul  
Predsjednik uprave Končar D&ST d.d.

Značajan rast potražnje za energetski učinkovitim transformatorima, kao posljedica zelene tranzicije, dekarbonizacije i sve većeg promišljanja o održivosti, dobra tržišna pozicija na zahtjevnim inozemnim tržištima te prepoznavanje prodajnih prilika rezultirala je rekordnom ugovorenosću.

Investicije u obnovljive izvore energije (vjetar, sunce), širenje mreže vezane za elektro mobilnost u zemljama Europske Unije, te projekti s ciljem smanjenja ovisnosti o ruskim energentima bili su dodatni motor rasta.

Tijekom 2022. godine investirano je ukupno 55,6 mil. kn. Najveći dio od navedenih sredstava (37,6 mil. kn) predstavlja kupovina druge polovice hale uz rezni centar. Navedeni prostor će se investicijskim projektom „Održivi SETup za razvoj društveno i okolišno odgovorne proizvodnje“ (Održivi SETup) iskoristiti prvenstveno za normalizaciju postojećeg nivoa proizvodnje i povećanje skladišnih prostora što će omogućiti optimizaciju pojedinih poslovnih procesa i primjerjenje tokove materijala, sirovina, opreme i gotovih proizvoda.

Takoder, krajem godine puštena je u pogon i fotonaponska elektrana snage 1.1 MW instalirana na krovovima proizvodnih hala. Elektrana bi trebala pokriti oko 35% potreba za električnom energijom KONČAR – D&ST-a na lokaciji u Zagrebu. Na taj način i u sljedećim godinama nastavljamo aktivno doprinositi i sudjelovati u energetskoj tranziciji i smanjenju utjecaja na okoliš.

Stavljanjem u prioritete prodajnih i razvojnih aktivnosti, zapošljavanjem i sustavnim uvođenjem u posao mladih stručnjaka, motiviranjem zaposlenih, ulaganjima u informatičke tehnologije, razvoj proizvoda i modernizaciju proizvodnje - društvo je pripremljeno za zahtjeve složenih tržišnih uvjeta koji se mogu očekivati i u budućnosti.

# II. Ključni pokazatelji poslovanja

	HRK ('000)				EUR ('000)		Indeks
	2022.	2021.	2020.	2019.	2022.	2021.	22./21.
<b>Prodaja roba i usluga</b>							
Hrvatska	194.776	180.009	153.149	128.210	25.861	23.924	108,2
Izvoz	1.626.068	1.197.068	937.612	902.665	215.899	159.096	135,8
<b>Ukupno</b>	<b>1.820.844</b>	<b>1.377.077</b>	<b>1.090.761</b>	<b>1.030.875</b>	<b>241.761</b>	<b>183.020</b>	<b>132,2</b>
<b>Stanje narudžbi na kraju godine</b>							
Hrvatska	84.499	73.435	23.604	32.279	11.219	9.760	115,1
Izvoz	1.983.515	1.233.068	825.146	658.464	263.359	163.880	160,9
<b>Ukupno</b>	<b>2.068.014</b>	<b>1.306.503</b>	<b>848.750</b>	<b>690.743</b>	<b>274.578</b>	<b>173.640</b>	<b>158,3</b>
<b>Neto dobit</b>	<b>167.991</b>	<b>88.437</b>	<b>92.091</b>	<b>59.695</b>	<b>22.305</b>	<b>11.754</b>	<b>189,8</b>

Napomena:

Prosječan tečaj : 2019. 1 EUR = 7,4136 kn; 2020. 1 EUR = 7,5331 kn; 2021. 1 EUR = 7,5242 kn; 2022. 1 EUR = 7,5316 kn

	2022	2021	2020	2019	Indeks
<b>Broj zaposlenih</b>					
prosjek	727	663	639	612	109,7
na 31.12.	744	678	651	623	109,7

<b>Okolišni pokazatelji</b>	2022	2021	2020
Broj proizvedenih jedinica po godinama (t)	9.494	9.066	8.691
Težina proizvedenih jedinica po godinama (t)	34.136	30.253	25.970
Proizvedeni otpad (t)	2.245	2.165	1.965
Potrošnja el. energije (MWh)	4.823,35	4.717,10	4.445,46
Potrošnja toplinske energije (MWh)	10.214,92	6.713,58	7.802,58
Potrošnja vode (m³)	13.559,97	10.206,67	8.887,93



Isporuka u više od  
**40** zemalja

Izvoz  
**89%**



Prihodi od prodaje  
**1.821**  
mil. kn

Porast prihoda  
**32%**  
u odnosu na 2021.

Bruto dobit za 2022.  
**179,6**  
mil. kn

Porast bruto dobiti  
**65%**  
u odnosu na 2021.

Na kraju 2022. godine  
**744**  
zaposlenika



Porast  
**10%**  
u odnosu na 2021.



# III. O Končar - D&ST-u



## 1. Organizacijski profil

102-1, 3, 4, 5, 7

**KONČAR - DISTRIBUTIVNI I SPECIJALNI TRANSFORMATORI d.d.** je trgovačko društvo sa sjedištem na adresi Josipa Mokrovića 8, 10090 Zagreb.

Društvo je nakon reorganizacije registrirano 6. veljače 1991., u skladu s tržišnim načelima te djeluje kao samostalno diočko društvo unutar **Grupe KONČAR**.

**KONČAR - ELEKTROINDUSTRIJA d.d.** ima većinski udio u **KONČAR - D&ST-u** u visini od 52,73 %. Društva unutar KONČAR Grupe su samostalna trgovacka društva, a **KONČAR - ELEKTROINDUSTRIJA d.d.** kao vladajuće društvo, vrši nadzor putem organa društva nadzornog odbora i glavne skupštine, u skladu sa Zakonom o trgovackim društvima i Statutom KONČAR - D&ST-a. Temeljni kapital Društva podijeljen je na 511.232 dionica, od čega 388.376 redovnih dionica koje glase na ime, nominalne vrijednosti 300,00 kuna oznake KODT-R-A i 122.856 povlaštenih dionica bez prava glasa koje glase na ime, svaka nominalne vrijednosti 300,00 kuna, oznake KODT-P-A u depozitoriju nematerijaliziranih vrijednosnih papira koji se vodi kod Središnjeg klirinškog depozitarnog društva.

Redovne i povlaštene dionice uvrštene su na redovno tržište Zagrebačke burze, [www.zse.hr](http://www.zse.hr).

Društvo je djelatnost u 2022. obavljalo na jednoj lokaciji u Republici Hrvatskoj, Josipa Mokrovića 8, 10090, Zagreb.

Društvo **PET Sp. z o.o.**, u kojem je društvo **KONČAR - D&ST** steklo većinski udio 8. svibnja 2017. godine, a isti povećalo na 100 % vlasništva u svibnju 2020. posluje na lokaciji Czerwonak, Gdinjska 83, Poljska.



## 2. Aktivnosti, tržišne marke, proizvodi i usluge

### Uljni distributivni transformatori, nazivnih snaga do 8000 kVA i napona do 36 kV:

- standardni transformatori s regulacijom u beznaponskom stanju
- transformatori s regulacijskom sklopkom pod opterećenjem
- transformatori sa sniženim elektromagnetskim zračenjem
- transformatori s amorfnom jezgrom

### Suhi distributivni transformatori, nazivnih snaga do 5000 kVA i napona do 24 kV

#### Specijalni transformatori:

- uzemljivački transformatori
- ispravljački transformatori
- transformatori za lokomotive i elektromotorne vlakove
- transformatori za metalurške peći
- transformatori otporni na vibracije
- transformatori smanjene širine za ugradnju u stup vjetroturbine
- transformatori za off-shore primjenu
- autotransformatori različitih namjena
- transformatori za željeznice
- pećni transformatori
- transformatori za mobilne trafostanice

### Prigušnice za kompenzaciju, metalurška postrojenja, ispravljačke uređaje te ograničenja struja kratkog i dozemnog spoja

### Srednji energetski transformatori do 160 MVA i najvišeg napona do 170 kV

- s regulacijskom sklopkom pod opterećenjem
- s regulacijskom preklopom u beznaponskom stanju
- bez regulacijskih odcjepa

### Servis i popravak transformatora



### 3. Rezultati poslovanja

Stabilizacija poslovanja krajem 2021. godine nakon godine turbulencija uzrokovane COVID-19 virusom trajala je vrlo kratko. Već u drugoj polovici veljače 2022. godine ruska agresija na Ukrajinu postepeno je prouzročila poremeće u svim segmentima poslovanja počevši s logističkim izazovima te kasnije dramatičnim skokom cijena materijala i sirovina što je rezultiralo inflacijom nezabilježenom dugi niz godina. Tako izmjenjena situacija ukazala je na neadekvatnost tenderskih i ugovornih modela najviše u komercijalnom smislu. Slijedom toga bilo je nužno ponovno pregovarati s kupcima ugovorne modele pranja cijena materijala i sirovina te inflacije.

Paralelno, obzirom na cilj europskih zemalja u smislu zelene tranzicije, te za što bržom energetskom neovisnošću, potražnja za transformatorima značajno je porasla. Visoka potražnja dodatno je potaknula rast cijena opreme, materijala i sirovina bitnima za poslovanje u transformatorskoj industriji te posljedično utjecala na produljivanje rokova isporuka transformatora. Posljedično, pokazalo se vrlo bitnim razvijati partnerske odnose sa strateškim kupcima diljem Europe kao nositeljima gore navedenih procesa.

Društvo je iznimnim angažmanom tokom cijele godine na gotovo svim tržištima, korektnim poslovnim i partnerskim stupom prema kupcima te pouzdanošću i kvalitetom isporuka ojačalo tržišnu poziciju što je i u 2022. godine rezultiralo iznimnim poslovnim rezultatima.

U 2022. godini prodaja roba i usluga bilježi rast od 32 % u odnosu na 2021. godinu te je iznosila 1.821 mil. kn (242 mil. EUR)

#### **Promjene po grupama proizvoda u 2022. godinu, u odnosu na 2021. godinu su:**

- distributivni transformatori: **rast od 36 %**
- srednji energetski transformatori: **rast od 27 %**
- suhi i specijalni transformatori: **smanjenje od 15 %**
- ostale robe i usluge: **rast od 74 %.**

#### **Tržišta na kojima organizacija djeluje**

Prodaja po glavnim tržištima bila je kako slijedi:

**Hrvatska:** u 2022. godini isporučeno je 195 mil. kn (26 mil. EUR) što je prema 180 mil. kn (24 mil. EUR) u 2021. godini **rast od 8 %.**

**Europske zemlje bliže Hrvatskoj:** BiH, Slovenija, Makedonija, Crna Gora, Austrija, Italija, Češka, Slovačka, Mađarska, Srbija, Rumunjska – u 2022. godini isporučeno 319 mil kn (42 mil. EUR) što je prema 262 mil. kn (35 mil. EUR) u 2021. godini što je **rast od 22 %.**

**Ostale zemlje Europe:** Švedska, Švicarska, Njemačka, Finska, Island, Francuska, Velika Britanija, Irska, Poljska, Estonija, Latvija, Litva, Cipar, Španjolska, Danska, Norveška, Malta, Nizozemska, Belgija, Grčka – u 2022. godini isporučeno je 1.205 mil kn (157 mil. EUR) što je prema 859 mil. kn (114 mil. EUR) u 2021. godini **rast od 40 %.**

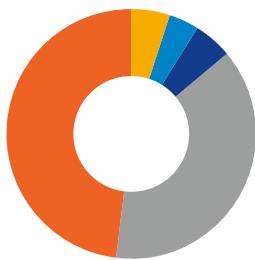
**Zemlje Azije, Afrike i Amerike:** u 2022. godini isporučeno je 102 mil. kn (14 mil. EUR) što je prema 77 mil. kn (10 mil. EUR) u 2021. godini **povećanje od 31 %.**

Aktivnostima prodaje u 2022. godini ukupno je ugovorenog 2.545 mil. kn (338 mil. EUR) što je 39 % više nego 2021. godine.

Stanje ugovorenih poslova na kraju godine iznosilo je 2.068 mil. kn, što je 58 % više nego na kraju 2021. godine.

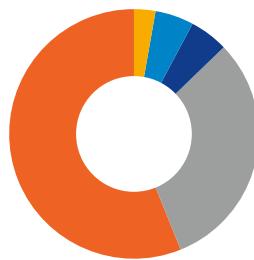


Realizacija po assortimanu 2022.

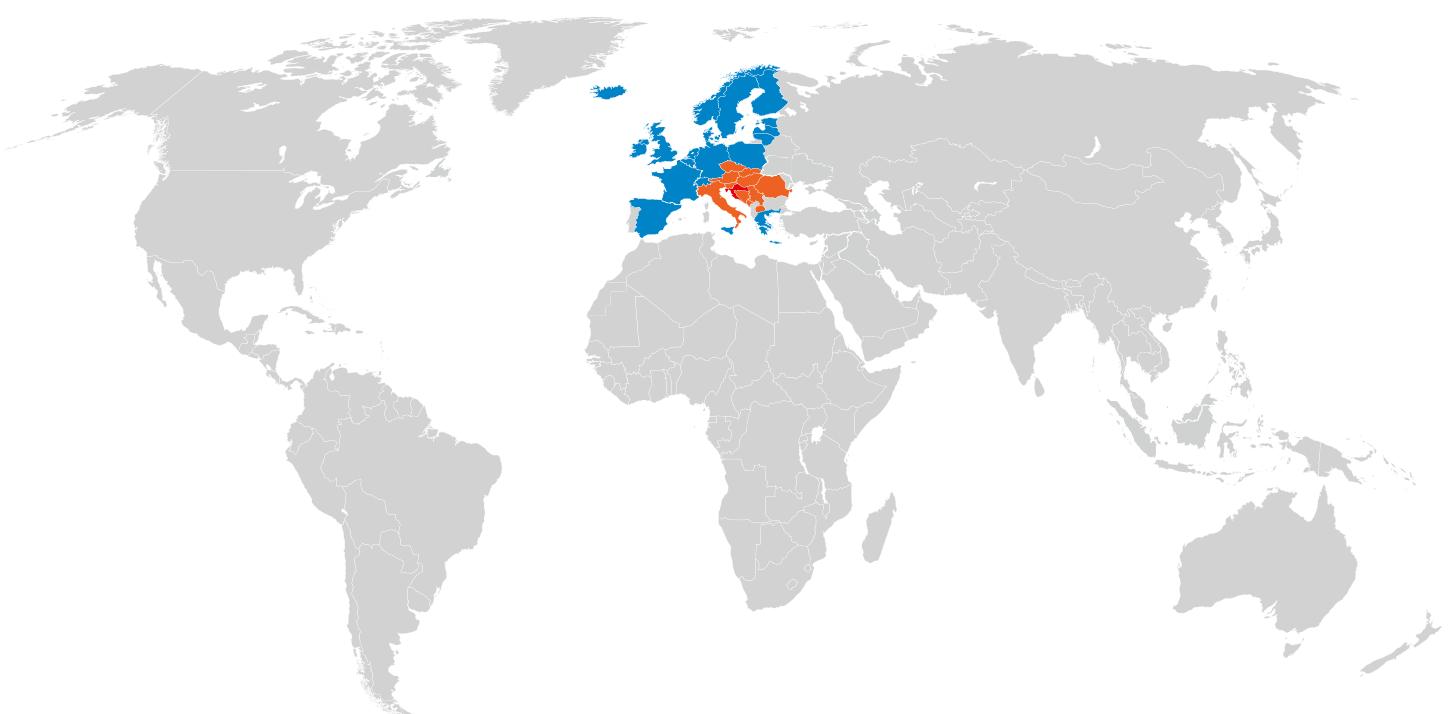


Energetski transformatori	48%
Distributivni transformatori	38%
Usluge	5%
Suh i specijalni transformatori	4%
Materijal i poluproizvodi	5%

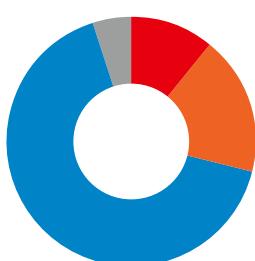
Ugovoreno po assortimanu 2022.



Energetski transformatori	56%
Distributivni transformatori	31%
Usluge	5%
Suh i specijalni transformatori	5%
Materijal i poluproizvodi	3%

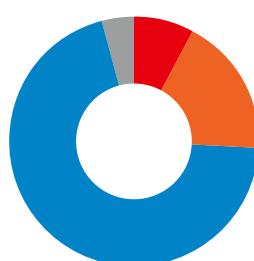


Realizacija po tržištima 2022.



Ostale evropske zemlje	66%
Evropske zemlje bliže Hrvatskoj	18%
Hrvatska	11%
Zemlje Azije, Afrike i Amerike	5%

Ugovoreno po tržištima 2022.



Ostale evropske zemlje	70%
Evropske zemlje bliže Hrvatskoj	18%
Hrvatska	8%
Zemlje Azije, Afrike i Amerike	4%



# IV. Ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba klimatskim promjenama

Usvajanjem Programa za održivi razvoj do 2030. na Generalnoj skupštini UN-a 2015. postavljen je Akcijski plan sa 17 globalnih ciljeva kojima je krajnji cilj ublažiti sveprisutne društvene, gospodarske i okolišne probleme. Također, kasnije te godine na 21. zasjedanju konferencije stranaka Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime potpisani je Pariški sporazum o klimatskim promjenama. Njegov glavni cilj je ograničiti globalno zatopljenje znatno ispod 2 °C, po mogućnosti na 1.5 °C u odnosu na predindustrijsko doba, kako bi se izbjegle katastrofalne posljedice klimatskih promjena.

EU je 2020. usvojila Zeleni plan (eng. Green deal) čiji je cilj smanjiti emisiju CO<sub>2</sub> za 55 % do 2030. u usporedbi s razinama iz 1990., a plan je da do 2050. EU postane klimatski neutralna.

Sve navedene akcije dovele su do stupanja na snagu Uredbe o EU taksonomiji (Uredba 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja) s naglaskom na 6 okolišnih ciljeva:



Osim toga, EU Komisija je 2021. dodatno predstavila paket Spremni za 55 (eng. Fit for 55) s nizom prijedloga za reviziju i ažuriranje zakonodavstva EU-a u području klime, energetike i prometa.

Provodenjem temeljite analize KONČAR – D&ST proizvoda i poslovnih aktivnosti, te sagledavanjem aktivnosti u odnosu na ekonomske aktivnosti definirane pravnim okvirom Uredbe o EU Taksonomiji, zaključeno je da KONČAR – D&ST primarno ne obavlja ekonomske djelatnosti koje ulaze u opseg Taksonomije.

Međutim, kao obveznik izdavanja nefinancijskog izvještaja (u skladu s Direktivom o korporativnom izvještavanju o održivoći (CSRD)), u ovom izvješću KONČAR - D&ST objavljuje procjenu taksonomske usklađenosti i prihvatljivosti, te izvještavaće o udjelu ključnih KPI-jeva za prva dva okolišna cilja za 2022. godinu koje obuhvaća:

- **prihode od taksonomski prihvatljivih i taksonomski usklađenih djelatnosti**
- **kapitalne rashode (CapEx) od taksonomski prihvatljivih i taksonomski usklađenih djelatnosti**
- **operativne rashode (OpEx) od taksonomski prihvatljivih i taksonomski usklađenih djelatnosti**
- **popratne kvalitativne informacije**

## 1. Ključni pokazatelji uspješnosti prema EU Taksonomiji

KONČAR - D&ST je tijekom 2022. godine ostvario prihode od nekolicine taksonomske prihvatljive djelatnosti, ali ti prihodi nisu materijalno značajni u odnosu na ukupno ostvarene prihode od proizvodnje i prodaje transformatora. U nastavku je pregled taksonomske prihvatljive djelatnosti od kojih je KONČAR - D&ST ostvario prihode u 2022. godini:

<b>Grana</b>	<b>Odjeljak</b>	<b>Naziv djelatnosti</b>	<b>Ostvareni prihodi u tisućama HRK</b>
5. Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom i sanacija	5.5.	Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru	7.846
7. Gradevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama	7.7.	Kupnja i vlasništvo nad zgradama	2.086
<b>UKUPNO BROJNIK</b>			<b>9.932</b>
<b>UKUPNO NAZIVNIK</b>			<b>1.917.068</b>
% Taksonomski prihvatljivi prihodi			1%
% Taksonomski neprihvatljivi prihodi			99%

Najveći dio prihoda KONČAR - D&ST-a dolazi od proizvodnje transformatora - djelatnosti koja nije taksonomska prihvatljiva, što znači da svojim djelovanjem ne može značajno pridonijeti smanjenju emisije CO<sub>2</sub> i na taj način u velikoj mjeri pridonijeti ostvarenju prva dva okolišna cilja, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbi klimatskim promjenama. Najveći dio taksonomske prihvatljive prihoda društvo generira prihodom od prodaje neopasnog otpada te od najma nekretnina.

Niti jedna od prepoznatih gospodarskih djelatnosti ne ispunjava kriterije znatnog doprinosa te ne mogu biti uskladene s EU Taksonomijom. Za eventualno buduće usklađivanje bi trebalo utvrditi koje djelatnosti mogu udovoljiti propisanim kriterijima.

## 1. Ključni pokazatelj uspješnosti CAPEX (KPU CAPEX)

Capex uključuje sve kapitalizirane nabave koje se tiču materijalne i nematerijalne imovine, imovine s pravom korištenja, ulaganja u nekretnine itd.

Grana	Odjeljak	Naziv djelatnosti	Generirani capex u tisućama HRK
6. Prijevoz	6.5.	Prijevoz motocikloma, osobnim automobilima i lakisim gospodarskim vozilima	1.114
	6.13.	Infrastruktura za osobnu mobilnost, biciklistička logistika	85
7. Građevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama	7.6.	Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora	5.444
	7.7.	Kupnja i vlasništvo nad zgradama	37.629
<b>UKUPNO BROJNIK</b>			<b>44.272</b>
<b>UKUPNO NAZIVNIK</b>			<b>58.872</b>
% Taksonomski prihvatljiv Capex			75,2%
% Taksonomski neprihvatljiv Capex			24,8%

Najveći dio taksonomski prihvatljivih kapitaliziranih troškova KONČAR – D&ST generira kroz kupnju i vlasništvo nad zgradama. U odnosu na prethodnu godinu, došlo je do porasta taksonomski prihvatljivog Capex-a kupovinom nekretnine u 2022. radi povećanja proizvodnih kapaciteta KONČAR - D&ST-a.

## 2. Ključni pokazatelj uspješnosti operativni rashodi (KPU OPEX)

Opex uključuje : troškove održavanja dugotrajne imovine, nekapitalizirane troškove istraživanja i razvoja te nekapitalizirane troškove najma.

Grana	Odjeljak	Naziv djelatnosti	Generirani opex u tisućama HRK
6. Prijevoz	6.5.	Prijevoz motocikloma, osobnim automobilima i lakisim gospodarskim vozilima	858
	6.6.	Usluge cestovnog prijevoza robe	104
7. Građevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama	7.3.	Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetsku učinkovitost	796
	7.7.	Kupnja i vlasništvo nad zgradama	4.869
9. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9.1.	Istraživanje, razvoj i inovacije s tržišnim potencijalom (za doprinos ublažavanju klimatskih promjena)	5.839
<b>UKUPNO BROJNIK</b>			<b>12.466</b>
<b>UKUPNO NAZIVNIK</b>			<b>33.539</b>
% Taksonomski prihvatljiv Opex			37%
% Taksonomski neprihvatljiv Opex			63%

Najznačajniji dio taksonomski prihvatljivog Opex-a odnosi se na kupnju i vlasništvo nad zgradama, te istraživanje, razvoj i inovacije s tržišnim potencijalom. Ostatak se odnosi na prijevoz, te ostale građevinske djelatnosti. Kategorija 9.1. Istraživanje, razvoj i inovacije s tržišnim potencijalom u 2022. prepoznata je kao taksonomski prihvatljiva djelatnost te je zabilježen njen značajan doprinos u smislu povećanja taksonomski prihvatljivog Opex-a.



## 2. Ekološki proizvod - transformator

### Izolacijske tekućine

Na području izolacijskih tekućina su nastavljene aktivnosti primjene ekološki prihvatljivijih rješenja. U prvom kvartalu 2022. godine uspješno su ispitana i isporučena kupcu u Švedsku dva transformatora snage 21 MVA i napona 72,5 kV, punjena mineralnim biorazgradivim uljem.

Kontinuirano se prati tržište biorazgradivih i recikliranih izolacijskih tekućina.

Aktivno se provode kvalifikacijska ispitivanja novih prirodnih estera dobivenih iz različitih poljoprivrednih kultura (sun-cokreta, uljane repice).

Kontinuirano se ulaže i u proizvodnju pa je tako nabavljen novi uređaj za obradu biorazgradivih esterskih izolacijskih tekućina krajem 2022. te je trenutno u testnom radu u redovnoj proizvodnji.

### Gubici

Gubici transformatora u zadnjih 10-tak godina imaju konstantan trend smanjivanja koji je na razini Europske Unije formaliziran u dva navrata; 2015. – primjenom ekološke direktive razine 1 i 2021. – primjenom ekološke direktive razine 2. To danas praktički znači da se u transformatore moraju ugrađivati najbolji dostupni materijali vodiča, odnosno transformatorskog lima. Zbog toga je na srednjim energetskim transformatorima transponirani vodič uvelike zamjenio jeftiniji profilni vodič u više paralela, a laserski obrađeni lim, sve ostale vrste lima. Radi smanjenja dodatnih gubitaka, često se koriste numerički alati bazirani na metodi konačnih elemenata.

### Transformatorski lim sa sniženim utjecajem na okoliš

KONČAR - D&ST aktivno surađuje sa svojim dobavljačima na pronalasku novih materijala i opreme sa sniženim ugljičnim otiskom. Zbog sve većih pritisaka europskih direktiva i nacionalnih zakona u pogledu smanjenja utjecaja na okoliš, ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama, izražen je trend porasta novih proizvoda – od transformatorskog lima i izolacijskih tekućina pa sve do opreme i manjih dijelova.

Osim izolacijskih tekućina sa smanjenim utjecajem na okoliš, koje su već u upotrebi, KONČAR D&ST otvara nove poslovne suradnje i po pitanju drugih „zelenijih“ materijala. Transformatorski lim sa sniženim utjecajem na okoliš je već određeno vrijeme dostupan i nabavljene su probne količine. Najveći izazov na tom putu biti će senzibiliziranje, educiranje i poticanje kupaca na korištenje ovakve vrste transformatorskog lima obzirom na cijenu.

#### ECO VADIS SILVER MEDAL

Zadovoljstvo nam je objaviti da je KONČAR - D&ST dobio Srebrnu EcoVadis medalju za 2022., što nas svrstava u 25 % najboljih tvrtki za održivost. EcoVadisova metodologija izgrađena je na međunarodnim standardima održivosti, uključujući Global Reporting Initiative, Global Compact Ujedinjenih naroda i ISO 26000. EcoVadis nagrada je priznata i pouzdana globalna ocjena održivosti poslovanja, u kojoj sudjeluje više od 75.000 tvrtki iz više industrija.





## Buka

Buka, uz smanjenje gubitaka, spada u jedan od najvećih izazova u razvoju suvremenih transformatora. Zahtjevi kupaca po pitanju buke transformatora su sve stroži i kontinuirano se istražuju metode za smanjivanje buke.

## Magnetsko polje u okolini transformatora

Budući da su u elektroenergetskom sustavu distributivni transformatori smješteni najbliže kupcima, oni moraju biti dizajnirani na način da se zadovolje međunarodne preporuke za zaštitu od neionizirajućeg zračenja (ICNIRP) kao i hrvatsku legislativu (Zakon o zaštiti od neionizirajućeg zračenja i Pravilnik o zaštiti od elektromagnetskih polja) koja je pet puta stroža od navedenih međunarodnih preporuka. Dodatno za švicarsko tržište zahtjevi norme su još dvjesto puta stroži od međunarodnih preporuka. Za takva tržišta razvijen je alat koji omogućava izradu kompletног 3D modela distributivnog transformatora i izračuna pripadnog magnetskog polja korištenjem metode konačnih elemenata (eng. FEM - Finite element method).



### 3. Održiv elektroenergetski sustav (FNE)

Krajem 2022. uspješno je završena te puštena u pogon fotonaponska elektrana KONČAR - D&ST-a snage 1.1 MW.

Korištenje obnovljivih izvora energije i ulaganje u energetsku učinkovitost osnove su Europskog zelenog plana u postizanju ciljeva klimatske neutralnosti. KONČAR – D&ST nastoji dati konkretni doprinos svojim ulaganjima u zeleno gospodarstvo te u održivu energetsku tranziciju na putu transformacije prema niskougljičnom gospodarstvu.

Proizvodnja električne energije se odvija u 4.266 modula postavljenih na krovove tvornice, a procjenjuje se da će godišnje proizvoditi 1.456,16 MWh. Panelima je pokriveno preko 7.000 m<sup>2</sup> krovne površine, a proizvedena električna energija pokriti će oko 35 % ukupne godišnje potrošnje električne energije.

Pored racionalizacije režijskih troškova društva, ostvarenjem ovog projekta procjenjuje se i smanjenje emisija CO<sub>2</sub> za oko 35 % odnosno 480.532,80 kg CO<sub>2</sub>/god.



Fotonaponska elektrana na lokaciji KONČAR – D&ST



# V. Odgovornost prema okolišu



## 1. Ostvarivanje globalnih ciljeva

KONČAR – D&ST prepoznao je potrebu podizanja osviještenosti i snažnijeg konkretnog djelovanja u skladu s Ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda (UN Sustainable Development Goals, UN SDG). Slijedom identificiranih globalnih ciljeva održivog razvoja koji predstavljaju prioritete KONČAR – D&ST-a, posebno se ističe potreba djelovanja u sljedećim ciljevima:

- KVALITETNO OBRAZOVANJE (SDG 4)
- RODNA RAVNOPRAVNOST (SDG 5)
- PRISTUPAČNA I ČISTA ENERGIJA (SDG 7)
- DOSTOJANSTVEN RAD I EKONOMSKI RAST (SDG 8)
- INDUSTRIJA, INOVACIJE, INFRASTRUKTURA (SDG 9)
- ODRŽIVI GRADOVII I ZAJEDNICE (SDG 11)
- ODGOVORNA POTROŠNJA I PROIZVODNJA (SDG 12).

### SDG 4

KONČAR – D&ST stavlja veliki naglasak na kontinuirano obrazovanje svojih zaposlenika kroz različite interne i eksterne stručne edukacije prema zahtjevima posla, kao što su osposobljavanja za sustave upravljanja, edukacije vezane za zaštitu na radu, osposobljavanja rukovodećih zaposlenika, informatički tečajevi, tečajevi stranih jezika, edukacija o kibernetičkoj sigurnosti itd.

### SDG 5

KONČAR - D&ST promiče jednakost svih zaposlenika, bez obzira na spol, dob, nacionalnost, etničko podrijetlo, rasu, vjeroispovijest, jezik, socijalni ili ekonomski status, seksualnu orientaciju, pripadnost političkim ili drugim organizacijama, u području rada i radnih uvjeta, uključujući kriterije za odabir i uvjete prilikom zapošljavanja, napredovanja i stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

KONČAR - D&ST svojim politikama i postupcima aktivno sudjeluje u sprječavanju i borbi protiv svih oblika povreda ljudskog dostojanstva, osobito u sprječavanju ropstva, dječjeg rada i izrabljivanja, prisilnog rada, trgovanja ljudima i svih oblika modernog ropstva u svojem poslovnom okruženju i kod svojih dobavljača.



## **SDG 7**

U svim poslovnim procesima KONČAR – D&ST-a primjenjuju se odredbe važeće zakonodavne regulative koja, između ostalog, uključuje odredbe Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o energetskoj učinkovitosti i Pravilnika o energetskom pregledu za velika poduzeća. Time doprinosimo globalnom i cilju RH u postizanju energetske neovisnosti i rasta učinkovitosti korištenja energije.

## **SDG 8**

Našim Pravilnikom o radu odredene su osnovne odredbe kojima doprinosimo održivom ekonomskom rastu, zaposlenosti i dostojanstvenom radu za sve.

Neka od načela su: organizacija rada, zasnivanje radnog odnosa, radno vrijeme, odmori i dopusti, prava i obveze iz radnog odnosa ili u svezi s radnim odnosom, odgovornost radnika, prestanak Ugovora o radu, zaštita prava radnika, postupak i mjere za zaštitu dostojanstva radnika, postupak i mjere zaštite radnika od diskriminacije, sudjelovanje radnika u odlučivanju, elementi i osnove za utvrđivanje plaća itd.

## **SDG 9**

Kroz kontinuirana ulaganja u otpornu infrastrukturu, KONČAR – D&ST promovira uključivu i održivu industrijalizaciju, te potiče inovativnost. Jedan od najnovijih projekata u ovom smjeru je Održivi SETup, a kojem je cilj normalizacija postojećeg nivoa proizvodnje kroz povećanje skladišnih, proizvodnih i administrativnih prostora, bolja protočnost materijala i gotovih proizvoda i učinkovitija organizacija proizvodnih procesa.

## **SDG 11**

KONČAR - D&ST usmjeren je na društveno odgovorno poslovanje i njegove aktivnosti ne služe samo vlastitim ekonomskim i tehničkim interesima nego također štite i poboljšavaju uvjete u društvenoj zajednici općenito.

## **SDG 12**

U strategiju upravljanja zaštitom okoliša uključena je racionalna uporaba resursa (materijala, energije, vode, ukupna energetska učinkovitost), korištenje za okoliš prihvatljivih tehnologija, smanjenje korištenja opasnih kemikalija i njihova zamjena s kemikalijama prihvatljivim za okoliš, te dizajn proizvoda s naglaskom na kružno gospodarstvo.

301, 103

## 2. Održivo korištenje materijala



103-1

### UTJECAJ NA OKOLIŠ

U vremenu u kojem se KONČAR - D&ST suočava sa sve složenijim izazovima i zahtjevima tržišta, tehnički razvoj jedan je od ključnih preduvjeta za uspjeh u kontekstu mogućnosti adekvatnog odgovora na te zahtjeve.

Proizvodnja transformatora svojom djelatnošću ne spada u industrije s direktnom opasnošću od onečišćenja okoliša, pa stoga ne predstavlja veću opasnost ni za okolno stanovništvo i prirodu. Ipak, razmišljanje o životnom ciklusu proizvoda u KONČAR - D&ST-u očituje se kroz smanjenje korištenja prirodnih resursa i emisija u okoliš, dobru praksu nabave, kao i mogućnosti recikliranja proizvoda na kraju životnog ciklusa proizvoda.

Na taj način postižemo čišće proizvode i procese, konkurenčnu tržišnu prednost i poboljšanu platformu za ispunjavanje zahtjeva promjenjive poslovne klime.

103-2

### EKO DIZAJN PROIZVODA

Kako su transformatori ključne strukture u stvaranju elektroenergetskih mreža različitih naponskih razina, a time i bitna karika u globalnim ciljevima smanjenja utjecaja na okoliš, zajedno s krajnjim kupcima i partnerima težimo razvoju i primjeni novih tehnologija. Kontinuiranim smanjenjem gubitaka u transformatorima, upotrebom novih materijala sa smanjenim utjecajem na okoliš i poboljšanjem kružnog protoka sirovina, zajedno radimo na podršci energetskog prijelaza prema ugljično neutralnoj budućnosti.





## ODRŽIVI LANAC NABAVE

103-3

Kvaliteta nabavljenih proizvoda i/ili usluga od velike je važnosti ne samo za dobro izvršenje nabavnih aktivnosti, nego i za održavanje kontinuiteta u proizvodnom procesu, te postizanja zadovoljstva kupaca. Osnovni preuvjet za provođenje planiranih i kontroliranih postupaka nabavljanja je suradnja sa sigurnim i provjerjenim dobavljačima, s kojima je potrebno uspostaviti odnose koji će omogućiti da se dobavljavaju proizvodi bez odstupanja u kvaliteti i rokovima isporuke, uz optimalan ulazni nadzor ili provođenje naknadnih popravnih radnji.

Održivo upravljanje lancem opskrbe ima mnogobrojne prednosti – od okolišnih i društvenih do ekonomskih. Na putu do uspostavljanja ovakvog lanca nabave potrebno je provesti nekoliko koraka od kojih su neki od prvih analiza i mjerene podataka u dobavljačkom lancu koji će kasnije biti temelj plana i postavljanja ciljeva održivosti lanca opskrbe.

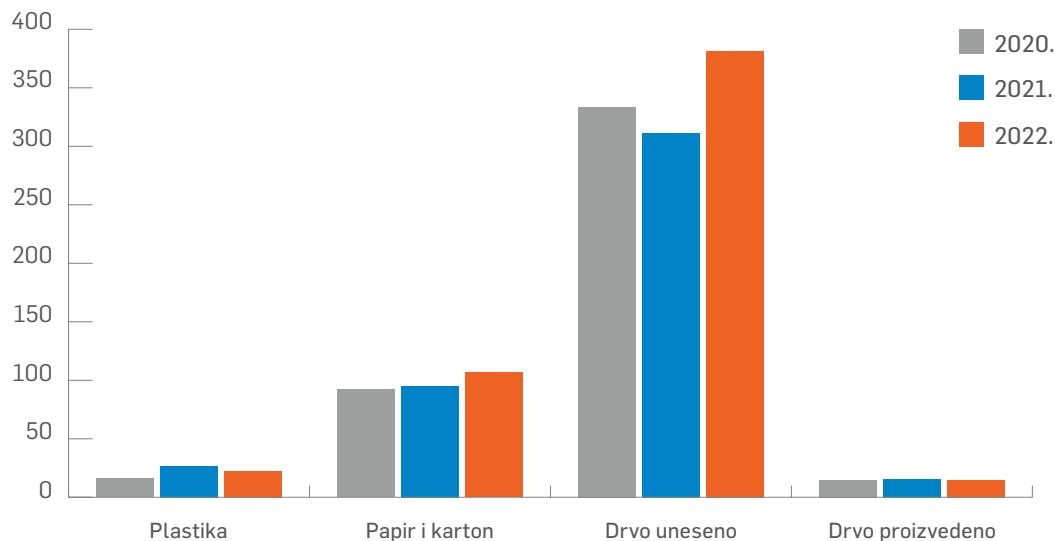
## AMBALAŽNI MATERIJALI

301-3

KONČAR - D&ST neprekidno radi na pronaalaženju što boljeg modela kružnog gospodarstva na način da se materijali nakon korištenja ponovno prikupljaju kako bi se mogli ponovo iskoristiti ili reciklirati. Također, s dobavljačima se suraduje na pronalasku novih vrsta ambalaže koji su ključna karika kada je riječ o rješavanju izazova održivog pakiranja. Ambalažni materijali razvijaju se u smjeru da ih je što lakše reciklirati nakon uporabe, te se nastoji povećati upotreba recikliranog materijala u ambalaži. Na ovaj način se smanjuje količina nastalog otpada i utjecaj ambalaže na okoliš.

Od nepovratne ambalaže u 2022. zabilježen je porast prijavljene količine drvene ambalaže, papira i kartona, te blagi pad ambalaže od plastike.

### Zastupljenost pojedinih vrsta ambalaže



301-1

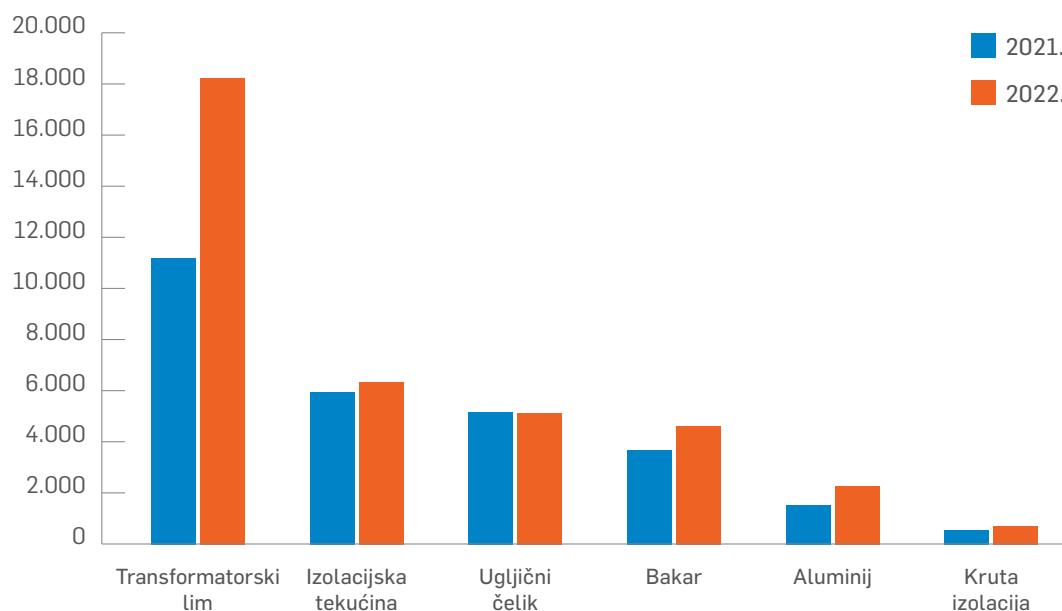
### STRATEŠKI MATERIJALI

U 2022. godini nabavljeno je ukupno 38.592 t strateških materijala u koje ubrajamo: transformatorski lim, izolacijsku tekućinu, ugljični čelik (transformatorski kotlovi, poklopci, konzervatori, hladila i ostala prateća oprema), bakar, aluminij i krutu izolaciju.

Uz materijale navedene u grafičkom prikazu, nabavljeni su i drugi, ne-strateški materijali kao što je razna oprema, ormarići, itd.



### Strateški materijali u 2021. i 2022. (t)



### 3. Energetska učinkovitost

302, 103



Energija je značajan i neophodan resurs za poslovanje društva KONČAR – D&ST i može predstavljati veliki trošak za obavljanje djelatnosti. Osim gospodarskih troškova energije za organizaciju, prevelika potrošnja energije može izazvati štete za okoliš i velike gubitke za širu društvenu zajednicu zbog iscrpljenja prirodnih izvora i doprinosa problemima globalnoga zagrijavanja i klimatskim promjenama. U skladu s time, posvećeni smo racionalnoj upotrebi prirodnih resursa s ciljem poboljšanja energetskih, ekoloških i ekonomskih performansi vlastite proizvodnje kroz učinkovito upravljanje energijom. KONČAR - D&ST savjesno i kontinuirano upravlja energijom te poduzima inicijative kako bi osigurao učinkovitu i racionalnu potrošnju. Praćenje i upravljanjem potrošnjom energenata su svakodnevne aktivnosti i provode se u skladu sa standardom upravljanja zaštitom okoliša ISO 14001:2015. Postavljanjem okolišnih ciljeva na početku svake godine društvo KONČAR – D&ST posvećuje posebnu pažnju energetskoj učinkovitosti zbog optimizacije troškova, ali i pozitivnih utjecaja na okoliš.

Društvo KONČAR – D&ST za obavljanje svojih djelatnosti koristi četiri glavna energenta: električnu energiju, plinsku energiju (tehnološka para), vodu i komprimirani zrak. Praćenje i upravljanje potrošnjom energenata od velike je važnosti za učinkovito upravljanje energijom, a pod nadležnošću je KONČAR – Energetike i usluga d.o.o., društva unutar Grupe KONČAR koje se brine o opskrbi lokacije KONČAR – D&ST energentima (električna energija, plinska energija (plin), voda).

103-1, 2, 3

Proizvodna lokacija podijeljena je na četiri glavne proizvodne hale, za jedan dio proizvodnih procesa se koristi sjeverno obračunsko mjerno mjesto, a za dio južno obračunsko mjerno mjesto. Od listopada 2019. društvo KONČAR – D&ST ponosan je korisnik Žiga ZelEn HEP Opskrbe koji potvrđuje da je električna energija kojom se opskrbuje sjeverno obračunsko mjerno mjesto, proizvedena iz obnovljivih izvora energije čime se dodatno utječe na smanjenje emisije CO<sub>2</sub>.

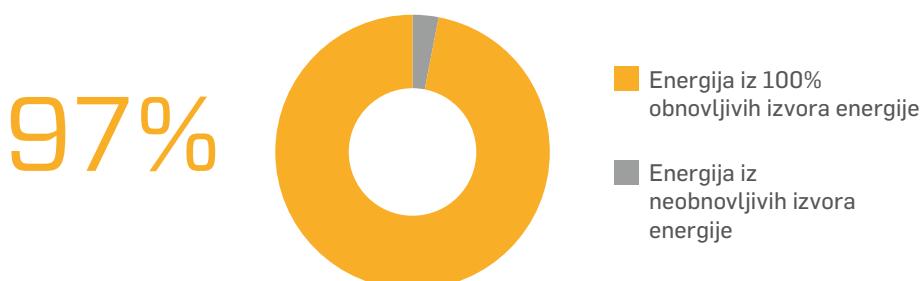


Do kraja ožujka 2022. na južnom obračunskom mjernom mjestu koristila se električna energija iz mješovitih izvora (mix HEP). Nakon 1. travnja 2022. i sjeverno i južno OMM koriste 100 % električnu energiju iz obnovljivih izvora energije.

Kako bi se smanjila upotreba klasičnih izvora energije i ublažio štetan utjecaj upotrebe energije na okoliš, društvo KONČAR - D&ST je krajem 2022. godine pustilo u pogon fotonaponsku elektranu snage 1,1 MW koja je instalirana na krovove nekoliko hala na lokaciji.

Na grafičkom prikazu vidljiv je ukupni omjer izvora električne energije koja se koristila u KONČAR D&ST-u u 2022.

**Grafički prikaz omjera električne energije po izvorima u 2022.**



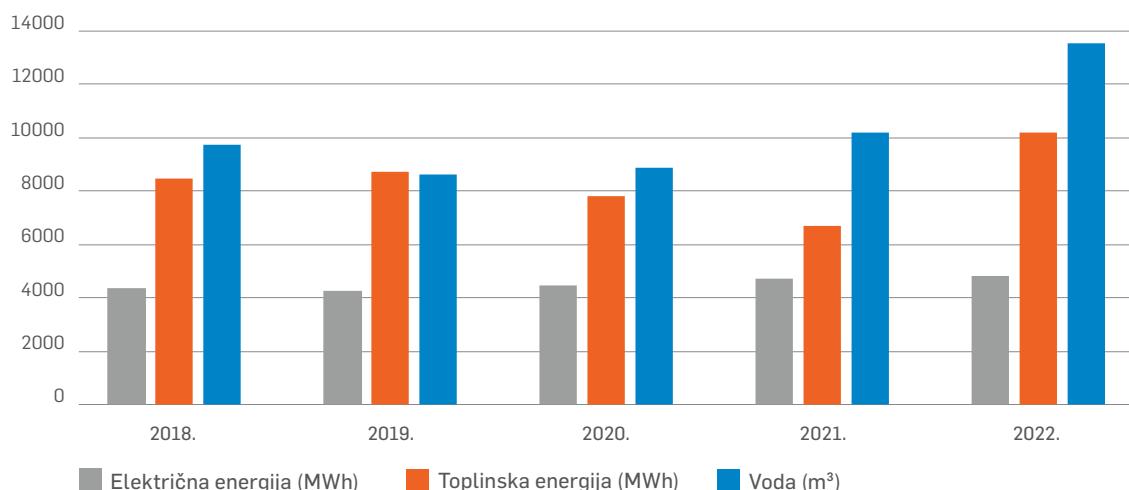
Očekuje se kako će se ugradnjom solarnih panela potrebe društva KONČAR – D&ST-a za korištenjem električne energije iz mreže smanjiti za u prosjeku 35 %.

- 302-1** Najvažniji podaci koji se prikupljaju na lokaciji KONČAR – D&ST su: potrošnja električne i toplinske energije u MWh te vode u m<sup>3</sup> po mjesecima. U 2022. godini potrošeno je 4.663,63 MWh električne energije koja potječe iz obnovljivih izvora, dok je iz neobnovljivih izvora energije potrošeno 159,72 MWh električne energije. Prema ovim podacima, društvo KONČAR – D&ST u 2022. godini je potrošilo 96,69 % električne energije koja dolazi iz obnovljivih izvora energije, čime se uvelike utječe na smanjenje emisije CO<sub>2</sub>.

### Prikaz potrošnje energije u KONČAR - D&ST-u kroz godine

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
<b>Električna energija (MWh)</b>	4.363,00	4.237,54	4.445,46	4.717,10	4.823,35
<b>Toplinska energija (MWh)</b>	8.481,43	8.715,67	7.802,58	6.713,58	10.214,92
<b>Voda (m<sup>3</sup>)</b>	9.752,67	8.634,66	8.887,93	10.206,67	13.559,97

### Grafički prikaz potrošnje energije po godinama u KONČAR - D&ST-u



Za potrebe rada kotlovnice koja je u vlasništvu Končar Energetike i Usluga kao emergent za proizvodnju toplinske energije koristi se prirodni plin. Uslijed povećanja cijene plina u zadnja 3 mjeseca 2022. godine došlo je do višestrukog povećanja troškova.

- 302-4** Pregledom potrošnje energenata za 2022. primjećuje se kako je došlo do značajnog povećanja potrošnje toplinske energije i vode. Navedeno je objašnjeno povećanjem ukupne proizvodnje (i u broju i u tonaži transformatora).

U društву KONČAR – D&ST isporučen je transformator snage 80 MVA za novog kupca u Španjolskoj.

- 302-5** Posebnost projekta je da se prvi put izdavao certifikat ugljičnog otiska proizvoda (eng. Products Carbon Footprint – CFP) za srednje energetske transformatore. Tijekom veljače transformator je uspješno prošao audit provjere ugljičnog otiska certifikacijske kuće SGS. SGS je u suradnji s KONČAR - D&ST-om 2021. godine izradio CFP studiju prema smjernicama norme ISO 14067:2018 u kojoj su dana načela, zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju te izvještavanje o ugljičnom otisku proizvoda. Na strani distributivnih transformatora, nastavljen je niz uspješnih izračuna i verifikacija CFP-ova kao i izdavanje prvih EPD-a (Environmental Product Declaration) objavljenih na okolišnom portalu EPD Italy.

## 4. Gospodarenje otpadom i prijelaz na kružno gospodarstvo

306, 103



Odgovorno postupanje s otpadom jedna je od ključnih stavki svakog poslovanja. Primarna misija KONČAR - D&ST-a je optimizirati proizvodne procese na način da u samom početku nastaju što manje količine otpada, a potom se s proizvodnim otpadom postupa na način propisan zakonom te u skladu s društveno odgovornim poslovanjem. Informacije o postupanju s otpadom nakon njegovog nastanka postaju sve važnije zainteresiranim stranama te nerijetko ulaze u različite proračune okolišnog utjecaja koje organizacija ima globalno.

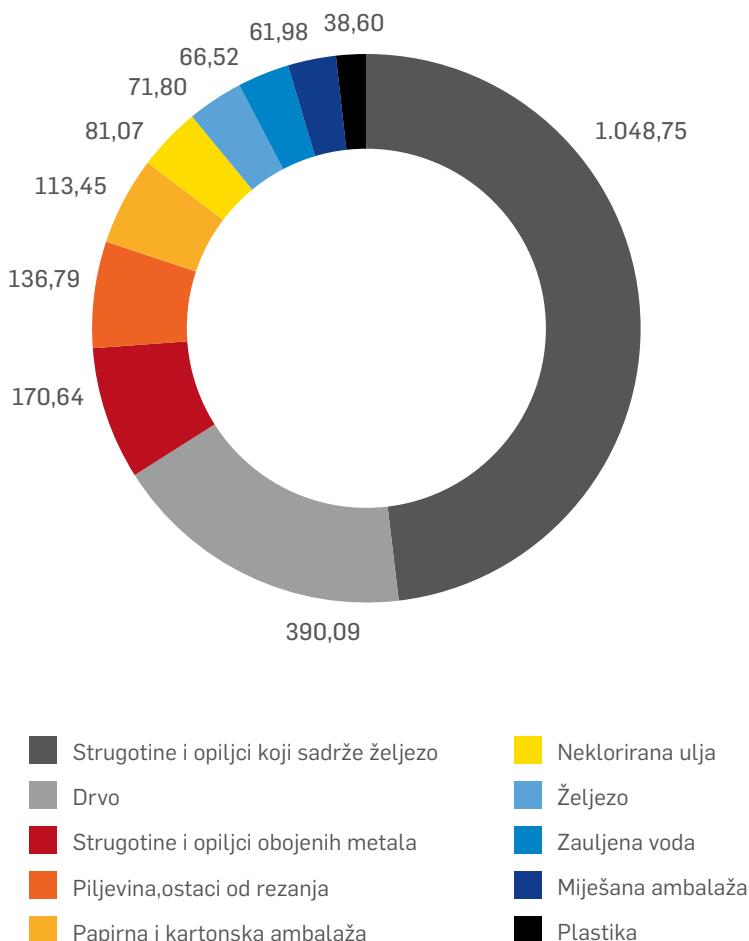
103-1,  
103-2,  
103-3

U društvu se podaci o otpadu prate kroz software temeljem čega je moguće generirati izvješća s različitim podacima. Ti podaci se obrađuju ovisno o namjeni te se prezentiraju na različitim mjestima. Najviše poslovodstvo je minimalno jednom godišnje na tematskom Odboru za zaštitu okoliša i zdravlja i sigurnosti na radu informirano o ukupnim količinama nastalog otpada za prethodnu godinu, ukupno cijeni i načinima njegovog zbrinjavanja te novitetima iz ovog područja. Osobe odgovorne za okoliš i otpad redovito izvještavaju na propisanim obrascima nadležne institucije, Ministarstva i Fond o količinama nastalog otpada.

Društvo KONČAR - D&ST se prvi put certificiralo po sustavu ISO 14001:2015 još davne 2002. godine i od tada nema za bilježenih prigovora ili tužbi bilo kojeg državnog ili nevladinog tijela (Zelenih Udruga). Takoder, osim učinkovitog sustava upravljanja okolišem u globalu, u zadnjih nekoliko godina tema okoliša postaje materijalno sve važnija i samim time šira od zahtjeva same norme što povećava našu težnju da na različitim razinama poslujemo po načelima održivog razvoja te da se na sve načine istaknemo od konkurenčije. Sukladno tome društvo je i registrirano na nekoliko okolišnih portala (npr. EcoVadis, CDP i dr.) gdje su prikazani javno dostupni bodovi koje smo ostvarili iz područja okoliša što dovodi do povećanja tenderskih zahtjeva, sve više uspješno ostvarenih predkvalifikacijskih i kvalifikacijskih audita te posljedično sve više ugovorenih poslova i povećanje proizvodnje u globalu.



### Najznačajnije vrste otpada u 2022. godini



#### 306-1 Nastajanje otpada i značajni utjecaji na njegovo nastajanje

Proizvodni otpad i komunalni otpad su dvije glavne grupe u koje dijelimo otpad nastao u društву KONČAR - D&ST. Od toga, proizvodni otpad može biti neopasan otpad i opasan otpad dok komunalni otpad nastaje kao ostatak nakon adekvatnog sortiranja svih ranije nastalih vrsta otpada. U 2022. godini proizvedeno je ukupno 2.245 t proizvodnog otpada, od čega je 2.064 t neopasnog otpada, a 181 t opasnog otpada. Iz prikaza zastupljenosti pojedinih vrsta otpada vidljivo je da najviše nastaje strugotina i opiljaka koji sadrže željezo, zatim drvenog otpada, strugotina i opiljaka obojenih metala (uglavnom aluminiji i bakar), piljevine i ostataka od rezanja te papira i kartona. Iz grafičkog prikaza je vidljivo da većina otpada potječe iz same proizvodnje te dio iz procesa pakiranja (ambalaža) i otpreme.

#### 306-2 Upravljanje značajnim utjecajima na otpad

Učinkovito gospodarenje otpadom u društvu odgovornost je svakog pojedinca te određenih odjela koji primarno u domeni svoga posla imaju i nadzor nad tokovima materijala i otpada. S jedne strane tu su inženjeri procesa zaduženi za upravljanje proizvodnim parametrima kojima mogu utjecati na smanjenje nastalog otpada te za istraživanje tržišta po pitanju nabavki održivih sirovina/materijala. Također, tu su i odjel Nabave koji kroz odabir dobavljača, uz kvalitetu sirovine uvijek daje prednost dobavljačima koji također primjenjuju načela održivog razvoja u svojim industrijskim, odjel Razvoja sustava upravljanja i odjel Održavanja u kojem rade odgovorne osobe za otpad koji nastali otpad predaju zbrinjavatelju pod odgovarajućim ključnim brojem, održavaju ugovore s ovlaštenim zbrinjavateljima i traže alternative u predaji nastalih nusproizvoda proizvodnje kao poluproizvoda/sirovina, a ne otpada.

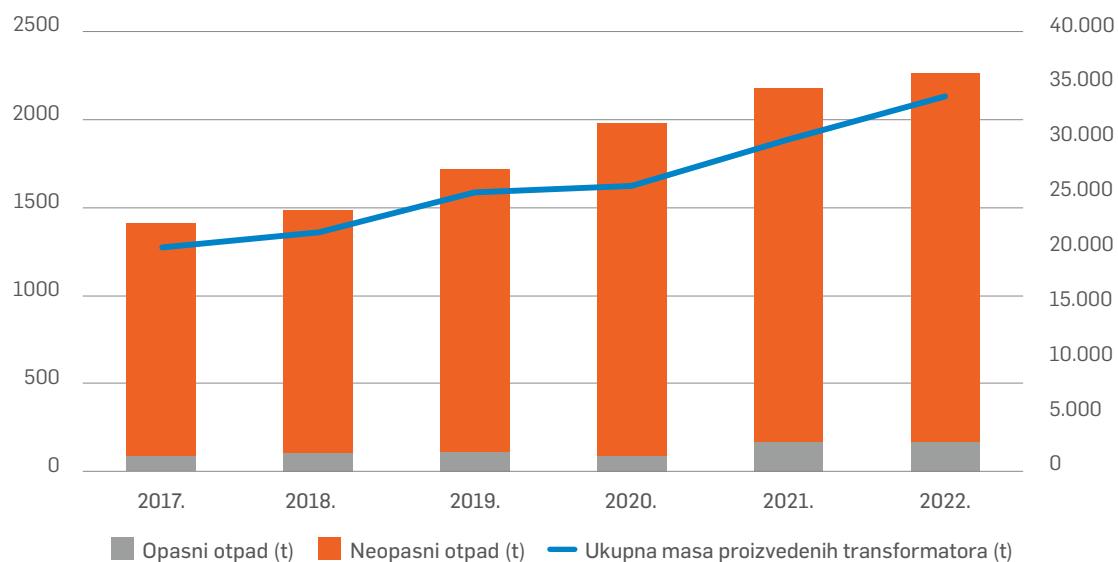
## Proizvedeni otpad

U tabelarnom prikazu nalaze se podaci o ukupno proizvedenom otpadu u tonama za razdoblje od 2017. do 2022. godine.

Vrste proizvedenog otpada po godinama (t)	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Proizvedeni opasni otpad	102	123	131	111	188	181
Proizvedeni neopasni otpad	1.293	1.347	1.570	1.854	1.977	2.064
<b>UKUPNO PROIZVEDENI OTPAD</b>	<b>1.395</b>	<b>1.470</b>	<b>1.701</b>	<b>1.965</b>	<b>2.165</b>	<b>2.245</b>

Obzirom na povećanje proizvodnje za očekivati je da će se kontinuirano povećavati i nastali otpad. U grafičkom prikazu niže vidljiv je rast proizvodnje kroz godine kroz ukupnu masu proizvedenih transformatora (distributivnih, specijalnih i srednje energetskih transformatora) te je masa izražena u tonama uspoređena s masom ukupno proizvedenog otpada. Također, prikazana je i masa otpada kojeg karakteriziramo kao opasni te masa neopasnog otpada ne bi li se lakše razumjelo koliki je negativan utjecaj na okoliš kroz udio opasnog otpada koji je u slučaju društva KONČAR - D&ST, zanemariv.

## Grafički prikaz rasta proizvodnje kroz godine u usporedbi s ukupnom masom nastalog otpada



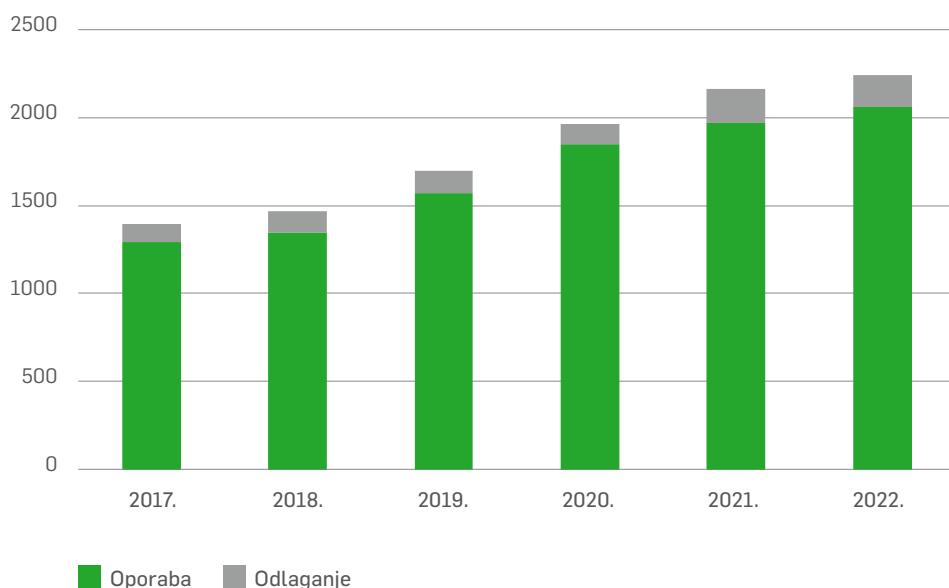
## Otpad koji je zbrinut svim metodama osim odlaganja

Postupci zbrinjavanja otpada nastalog u KONČAR - D&ST-u podijeljeni su u dvije kategorije: uporabu i odlaganje. U 2022. godini od ukupno 25 vrsta otpada, 11 vrsta otpada (uglavnom opasni otpad) zbrinuto je metodom odlaganja, dok je ostalih 14 vrsta otpada poslano na neku vrstu uporabe, npr. recikliranje. Načini zbrinjavanja otpada u društvu svakako daju na važnosti cjelokupnom procesu gospodarenja otpadom.

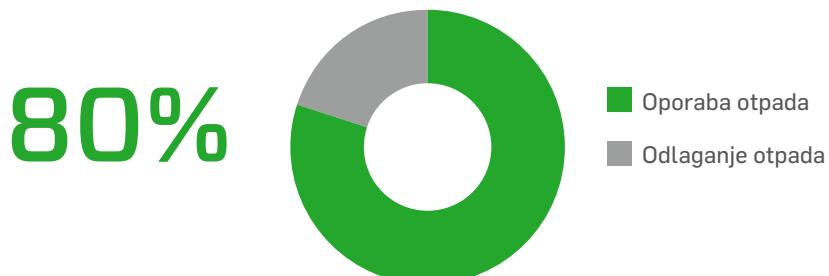
### 306-5 Otpad koji je zbrinut odlaganjem

U šestogodišnjem prikazu nastalog otpada u društvu KONČAR - D&ST, vidljivo je da se iz godine u godinu otplike 80% proizvedenog otpada uporablja dok se ostale vrste otpada zbrinjavaju odlaganjem. Opasni otpad nastao u društvu KONČAR - D&ST najčešće bude zbrinut metodom odlaganja (npr. mulj iz separatora, neklorirana ulja, itd.), a neopasni otpad poput plastike i željeza uglavnom bude recikliran. Društvo prilikom angažiranja ovlaštenog zbrinjavatelja na pratećem listu daje preporuku za postupanje s otpadom, međutim zbrinjavatelji su dužni postupati s otpadom sukladno zakonu Republike Hrvatske te u biti proizvodači otpada u državi u principu nemaju 100%tnu informaciju što se s njihovim otpadom dogodilo i gdje je otisao. Obzirom da trend održivog poslovanja raste u svim segmentima gospodarstva, za očekivati je da otpad koji ima potencijal recikliranja i/ili ponovno upotrebe i bude na kraju iskorišten na takav način.

Grafički prikaz metoda postupanja s nastalim otpadom



Prosječna uporaba proizvedenog otpada od 2017. do 2022. godine





# VI. Korporativno upravljanje

## 1. Upravljačka struktura i delegiranje odgovornosti

### Uprava

Društvom KONČAR - D&ST d.d. je tijekom 2022. godine rukovodila Uprava u sastavu:

*Vanja Burul, predsjednik Uprave*

*Petar Bobek, član Uprave, direktor profitnog centra SET*

*Martina Mikulić, članica Uprave, direktorica profitnog centra DT*

*Dominik Trstoglavec, član Uprave, direktor tehničkog razvoja i razvoja poslovanja*

*Petar Vlaić, član Uprave, direktor financija, nabave i HRL*

Poslovni procesi u 2022. godini bili su organizirani kroz profitne centre PC Distributivni transformatori, PC Srednji energetski transformatori i zajedničke službe. Profitnim centrima su upravljali kolegiji direktora u sastavu direktor PC te direktori prodaje, tehnike i proizvodnje.

Društvo je djelatnost u 2022. godini obavljalo na jednoj lokaciji u Republici Hrvatskoj Josipa Mokrovića 8, 10090 Zagreb.

Društvo PET Sp. z o.o., (u 100 % vlasništvu KONČAR - D&ST-a) posluje na lokaciji Czerwonak, Gdinjska 83, Poljska.

### Nadzorni odbor

Društvo ima Nadzorni odbor koji broji 5 članova, od čega 4 biraju dioničari na Glavnoj skupštini a jedan član je predstavnik radnika u Nadzornom odboru. Tajnica društva je gda. Dalija Bat.

Tijekom 2022. godine članovi Nadzornog odbora bili su:

*Gordan Kolak, predsjednik*

*Ivan Bahun, član*

*Josip Ljulj, član*

*Miki Huljić, član*

*Ana-Marija Markoč, članica - predstavnica radnika*

Nadzorni odbor je u 2022. godini održao 42 sjednice, od kojih su 4 bile redovne, 34 korespondentne i 4 telefonske, na kojima su sudjelovali svi članovi Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor proveo je ocjenjivanje svoje djelotvornosti kao cjeline te profila i kompetencija pojedinih članova Nadzornog odbora u 2022. godini. Ocjenjivanje je vodio predsjednik Nadzornog odbora. U ocjenjivanju nisu sudjelovali vanjski ocjenjivači.

Nadzorni odbor je utvrdio da djeluje učinkovito, da ima uravnotežen sastav te da njegovi članovi posjeduju znanje, sposobnost, iskustvo i potrebnu stručnost koja odgovara zahtjevima nadzora Društva.

Nadzorni odbor je postavio kao cilj minimalni postotak od 20% ženskih članova nadzornog odbora i uprave što predstavlja adekvatnu zastupljenost jer odgovara udjelu žena u ukupnom broju radnika u Društvu. U 2022. godini postotak ženskih članova u Upravi i Nadzornom odboru je bio 20 %.

Nadzorni odbor je ocijenio djelotvornost aranžmana za suradnju između Nadzornog odbora i Uprave, kao i adekvatnost podrške i informacija koje prima od Uprave.

Nadzorni odbor ocjenjuje da je suradnja bila uspješna te da je Uprava dostavljala pravodobne i cjelovite informacije te pružala adekvatnu podršku radu Nadzornog odbora.

### Glavna skupština

24. svibnja 2022. održana je Glavna skupština KONČAR - D&ST-a. Skupštinu je sazvala Uprava društva pozivom objavljenim u Sudskom registru Trgovačkog suda u Zagrebu. Od ukupno 388.376 redovnih dionica na Skupštini je bilo zastupljeno 308.236 redovnih dionica ili 79,37 %.

Društvo primjenjuje većinu odredaba Kodeksa korporativnog upravljanja koji su izradili Zagrebačka burza i HANFA, a objavljen je na službenim stranicama Zagrebačke burze ([www.zse.hr](http://www.zse.hr)).

## Organizacijska shema



Revizori

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju





## 102-15 2. Strategija

Glavne poslovne aktivnosti KONČAR - D&ST-a i nadalje će biti razvoj, prodaja i proizvodnja distributivnih uljnih transformatora do 8 MVA i 36 kV, specijalnih transformatora te srednjih energetskih transformatora do 160 MVA i 170 kV.

Na postojećoj lokaciji u Jankomiru u periodu 2022. do 2024. godine provodi se investicijski projekt "Održivi SETup za razvoj društveno i okolišno odgovorne proizvodnje" (skraćeni naziv: "Održivi SETup") usmjeren prvenstveno na normalizaciju postojećeg nivoa proizvodnje i povećanje skladišnih prostora, čime bi se omogućila optimizacija pojedinih poslovnih procesa i primjerenoj tokovi materijala, sirovina, opreme i gotovih proizvoda.

Visoko mjesto među vrhunskim europskim proizvođačima distributivnih, specijalnih i srednjih energetskih transformatora KONČAR - D&ST će osiguravati prepoznavanjem i zadovoljavanjem potreba kupaca, partnerskim odnosima s dobavljačima, privrženošću kvaliteti i održivom razvoju, tehničkim i organizacijskim razvojem te ospozobljavanjem i motiviranjem zaposlenih da timskim radom ostvaruju poslovnu izvrsnost.

## 102-15 3. Ključni rizici, utjecaji i prilike

### 102-11 Upravljanje rizikom

Društvo KONČAR – D&ST je u 2022. godini revidiralo Pravilnik o upravljanju rizicima i Politiku upravljanja rizicima, koji su u skladu s normom ISO 31000:2018 (Upravljanje rizicima – Smjernice), te u skladu s principima ERM (Enterprise Risk Management). Prema Politici, upravljanje rizicima u Društvu je:

- integrirano u sve poslovne procese i procese odlučivanja u Društvu. Ono je strukturirano i sveobuhvatno, uzima u obzir vanjski i unutarnji kontekst Društva, i temelji se na najboljim dostupnim informacijama
- inkluzivno, i uključuje širok krug osoba počevši od Uprave i Nadzornog odbora, preko direktora sektora i područja, rukovoditelja i voditelja odjela i radionica, do svih zaposlenika, te vanjskih dionika
- dinamično, jer se novi rizici mogu pojaviti, promijeniti ili nestati u skladu s promjenama vanjskog i unutarnjeg konteksta
- temeljeno na kontinuiranom poboljšanju ovog upravljanja i baziranog na učenju i stjecanju iskustva.

Uvažavajući poslovnu strategiju i poslovne ciljeve, Grupa utvrđuje umjerenu (prosječnu) sklonost preuzimanju rizika.

102-11 Najniža sklonost preuzimanju rizika je u području ciljeva sigurnosti i usklađenosti, uključujući zdravlje i sigurnost zaposlenika. Neznatno je veća sklonost prema riziku u području strateških i operativnih ciljeva. To znači da će smanjenje rizika koji potječe iz naših sustava, opreme, proizvoda i radnog okruženja na razumno izvedive razine te poštivanje naših zakonskih obveza imati prednost nad ostalim poslovnim ciljevima.

### Ključni utjecaji, rizici i prilike

U skladu s definiranim metodologijom upravljanja rizicima krajem 2022. godine revidiran je Katalog rizika u kojem su identificirani, analizirani i evaluirani glavni strateški, operativni i finansijski rizici, te odredene mjere za smanjenje rizika, kao i odgovorne osobe za upravljanje rizicima (vlasnici rizika). Rizici su identificirani u svim organizacijskim jedinicama Društva.

Od većem dijelu 2022. nastavio se značajan rast cijena glavnih sirovina i materijala (bakar, aluminij, transformatorski lim, transformatorsko ulje, čelik).

Poslovna 2022. godina bila je obilježena početkom ruske agresije na Ukrajinu, s brojnim posljedicama na europsko i svjetsko gospodarstvo. Rat je doveo do nestasice i rasta cijene energenata, naročito plina, ali i električne energije i ostalih energenata, s velikom neizvjesnošću u pogledu daljnog razvoja situacije na tržištu. Društvo je primjerenog odgovaralo na

navedene rizike, ublažavalo ih dostupnim mjerama i akcijama, te je poslovna 2022. godina završila bez velikog negativnog utjecaja na poslovne rezultate Društva.

**POTRAŽNJA** za transformatorima na ciljanim tržištima KONČAR - D&ST-a jedan je od glavnih čimbenika rizika za poslovanje Društva. Poslovnu 2022. godinu karakterizirala je povećana potražnja za transformatorima iz niza razloga od kojih su najznačajniji investicije u obnovljive izvore energije i elektromobilnost u EU, predviđanje dalnjeg rasta cijena energenata, sirovina i materijala, te neizvjesnosti zbog poremećaja u dobavnim lancima.

**PONUDA** transformatora od strane ostalih proizvoda – konkurencki pritisak – sljedeći je vrlo važan čimbenik rizika za poslovanje Društva. Ponašanje postojećih konkurenata, te ulasci novih konkurenata (prvenstveno iz Turske, ali i nekih drugih zemalja) na ciljana tržišta KONČAR - D&ST-a kreiraju vrlo jak konkurencki pritisak na većini ciljnih tržišta. Cijela transformska industrija doživjela je prilične promjene u zadnjim godinama, s brojnim restrukturiranjima, izdvajanjima i ili prodajama energetskog dijela poslovanja kod velikih korporacija, zatvaranjima ili stečajevima postojećih tvornica, otvaranjima novih tvornica, preuzimanjima i spajanjima (konsolidacijom), a takvi se trendovi nastavljaju i dalje.

**RIZICI NA TRŽIŠTU NABAVE** također su bili izraženi u poslovnoj 2022. godini. Glavni izazovi bili su povezani s nestaćicom i rastom cijena energenata zbog rata u Ukrajini. Cijene glavnih sirovina i materijala od kojih se proizvode transformatori (bakar, aluminij, trafo lim, transformsko ulje, izolacijski materijali, čelik itd.) su volatilne, sa značajnim rastom, a ponkad i padom, u relativno kratkim razdobljima. S obzirom na mogućnosti koje mu stoje na raspolažanju, organizacija se štiti od rizika naglih promjena cijena strateških sirovina na nekoliko načina. Najvažniji način u zadnje dvije godine postalo je uvodenje kliznih formula za materijale u kupoprodajne ugovore s kupcima. Kod bakra je politika ublažavanja rizika za one ugovore gdje ne postoji klizna formula takva da, s obzirom da se radi o sirovini koja kotira na robnim burzama (London Metal Exchange), s dobavljačima bakra ugovaraju se količine i cijene forward ugovorima za razdoblja u budućnosti prema stanju i procjenama ugovorenosti. Kod transformskog lima i nekih drugih važnijih nabavnih dijelova polugodišnjim ugovorima s dobavljačima pokušava se umanjiti ovaj rizik, te osigurati potrebne količine. Promjena cijena materijala uključuje se u kalkulacije prilikom izrade novih ponuda za proizvode.

**TEHNOLOŠKO-RAZVOJNI RIZICI** KONČAR – D&ST u ovom trenutku raspolaže suvremenom tehnologijom izrade transformatora i primjerenim tehničkim rješenjima većine proizvoda iz svog programa, te je u stanju pratiti tehničko-tehnološki razvoj na zavidnoj razini.

U budućnosti se ne očekuje tehničko-tehnološko zaostajanje za glavnim konkurentima.

**RIZICI STRATEŠKIH INVESTICIJA I AKVIZICIJA** U 2022. godini intenzivirao se rad na strateškom investicijskom projektu "Održivi SETup za razvoj okolišno i društveno održive proizvodnje", te se nastavila intenzivna potpora razvoju društva PET, Poljska. Ova grupa rizika ublažava se primjerenim analiziranjem i evaluacijom potencijalnih rizika, poduzimanjem odgovarajućih mjera za ublažavanje rizika, te aktivnom uključenošću Uprave i odgovarajućih ključnih menadžera i zaposlenika u vođenje procesa.

Od **FINANCIJSKIH RIZIKA** najizraženiji su valutni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

**VALUTNI (TEČAJNI) RIZIK** prilično je izražen u poslovanju Društva s obzirom na veliki postotak izvoza i uvoza u prihodima, te s obzirom da je dio monetarnih stavki aktive i pasive izražen u stranim valutama. Od valutnog rizika društvo se štiti forward ugovorima s bankama kao i internim tehnikama uskladivanjem valutnih priljeva i odljeva, kao i uskladivanjem stanja monetarnih stavki u stranim valutama u bilanci.

**KREDITNI RIZIK** manifestira se kao opasnost da pojedini dužnik Društva (npr. kupac kojem je izvršena isporuka bez dostatnog osiguranja plaćanja) neće moći ili htjeti izvršiti plaćanje prema Društvu u skladu s onim što je ugovoren te da će Društvo zbog toga imati gubitke na otpisu ili umanjenju potraživanja. Od kreditnog rizika organizacija se štiti instrumentima osiguranja plaćanja (L/C, garancije, zadužnice i sl.) te procjenom boniteta kupaca u suradnji s vanjskim agencijama za ocjenu boniteta i kreditne sposobnosti. Također, vrši se osiguranje potraživanja za pojedine kupce kod specijaliziranih institucija.

**RIZIK LIKVIDNOSTI** manifestira se kao opasnost da Društvo neće moći izvršavati svoje obveze prema vjerovnicima u ugovorenim rokovima. Društvo ima ugovorni odnos s poslovnim bankama o okvirnim zaduženjima, koji mu omogućuje da brzo uz poznate uvjete prebrodi trenutnu potrebu za likvidnim sredstvima. Također, potraživanja s relativno dugačkim periodima dospijeća ponekad naplaćuje prodajući ih finansijskim institucijama.

**UPRAVLJAČKI I KADROVSKI RIZICI** Uobičajene fluktuacije i promjene u menadžmentu, vodećim stručnjacima i zaposlenicima ne utječu značajno na poslovanje Društva, dok bi nagle i veće fluktuacije menadžmenta, ključnih i ostalih zaposlenika moglo utjecati na poslovne rezultate Društva. Društvo aktivno upravlja ovim rizicima.

Osim gore nabrojanih postoje također u stanovitoj mjeri i informatički rizici, projektantskokonstrukcijski rizici, proizvodni rizici, politički rizici i ostale skupine rizika.



## Investicije i modernizacija tehnologije

Tijekom 2022. godine investirano je ukupno 55,6 mil. kn (2021. investirano 19,3 mil. kn). Najveći dio od navedenih sredstava (37,6 mil. kn) predstavlja kupovina druge polovice hale uz rezni centar. Kupljena polovica hale koja ima cca. 4.700 m<sup>2</sup> biti će prenamjenjena u dodatni skladišni, proizvodni i administrativni prostor, u sklopu investicijskog projekta "Održivi SETup za razvoj društveno i okolišno odgovorne proizvodnje" (skraćeni naziv: "Održivi SETup"). Cilj projekta Održivi SETup, koji se provodi u trogodišnjem periodu 2022. - 2024. godine, je normalizacija postojećeg nivoa proizvodnje kroz povećanje skladišnih, proizvodnih i administrativnih prostora, čime će se omogućiti bolja protočnost materijala i gotovih proizvoda i učinkovitija organizacija proizvodnih procesa.

Od značajnijih investicija tijekom 2022. treba spomenuti i fotonaponsku elektranu koja je puštena u rad krajem 2022. godine. Elektrana priključne snage 1,1 MW je u trajnom pogonu te se očekuje da će svojim radom pokriti jednu trećinu godišnjih potreba društva za električnom energijom.

U skladu s usvojenim godišnjim planom za 2022. godinu modernizirani su i nabavljeni različiti specijalni strojevi i naprave u proizvodnji.

Za assortiman distributivnih transformatora ugovoren je novi stroj za poprečno rezanje transformatorskog lima čija se isporuka očekuje početkom trećeg kvartala 2023. godine. Instalacijom i puštanjem u rad novog stroja ostvariti će se stabilnija proizvodnja jezgara distributivnih transformatora te poboljšati radni uvjeti u Reznom centru.

Paralelno s ulaganjem u proizvodnu opremu investirano je i u nadogradnju informatičke opreme te je napravljena modernizacija računalne opreme čime je povećana efikasnost administriranja poslovnog sustava i bolja podrška tehničkim uredima. Također je započeta edukacija zaposlenika vezano uz podizanje svijesti o kibernetičkoj sigurnosti koja će doprinijeti povećanju cijelokupne informatičke sigurnosti društva.





102-8

# VII. Društvena odgovornost i ljudski potencijali



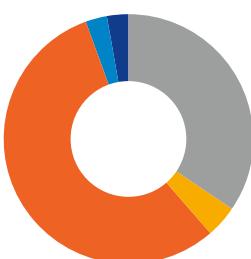
## 1. Informacije o zaposlenicima

- 401 Na početku 2022. u društvu KONČAR – D&ST bilo je 678 zaposlenika. Do kraja godine zaposleno je 88 novih zaposlenika, a otislo ih je 22 te je KONČAR - D&ST 2022. godinu završio sa 744 zaposlenika.  
Zapošljavamo osobe raznolike dobne strukture. Najmlađi zaposleni u 2022. imao je 18 godina, a najstariji 54.  
Prosječna dob zaposlenih u KONČAR - D&ST-u je 39 godina.

### Struktura zaposlenih po stručnoj spremi u 2022.

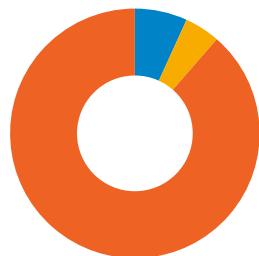
1. Fakultetski obrazovani (16 i više godina školovanja)	249
2. Viša škola i prvostupnici (14 do 15 god. školovanja)	36
3. Srednja škola (12 god. školovanja)	415
4. Strukovne škole (11 do 13 god. školovanja)	29
5. Priučeni radnici sa osnovnom školom (8 god. školovanja)	15
<b>UKUPNO</b>	<b>744</b>

### Struktura zaposlenih prema stručnoj spremi u 2022.



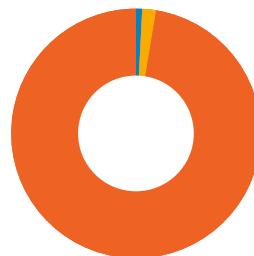
- Srednja škola 56%
- Viša škola i prvostupnici 5%
- Fakultetski obrazovani 33%
- Priučeni radnici s osnovnom školom 2%
- Strukovne škole 4%

**Novi zaposlenici  
prema vrsti ugovora u 2022.**



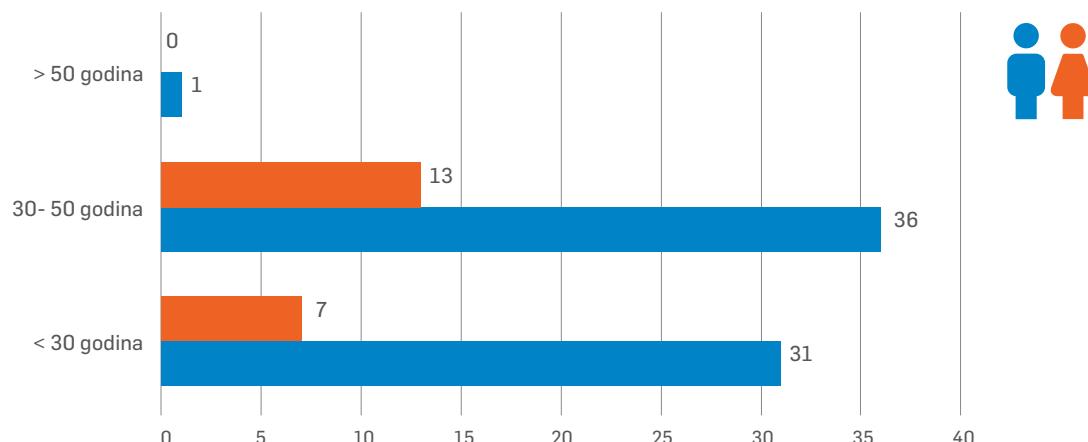
■ Ugovor na neodređeno 88%  
■ Ugovor na određeno 5%  
■ Pripravnički 7%

**Prikaz svih zaposlenih  
prema vrsti ugovora u 2022.**

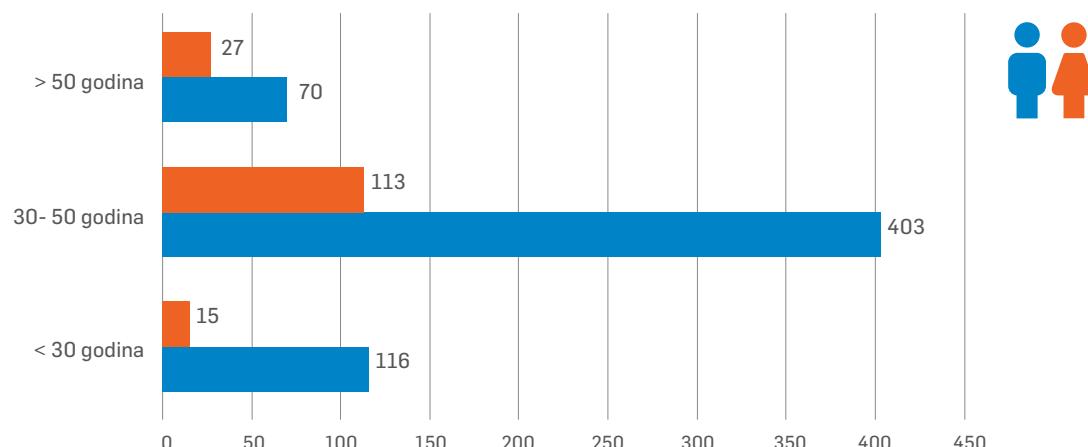


■ Ugovor na neodređeno 97,4%  
■ Ugovor na određeno 1,8%  
■ Pripravnički 0,8%

**Prikaz strukture novouposlenih prema dobi i spolu tijekom 2022.**



**Prikaz strukture svih zaposlenika prema dobi i spolu tijekom 2022.**



## Stopa fluktuacije u 2022.

Društvo i dalje bilježi nisku stopu early turnovera (zabilježena su samo dva slučaja prijevremenog odlaska zaposlenika i to zbog ne udovoljavanja na probnom radu te zbog izvanrednog otkaza poslodavca) te generalno niske stope ukupne, željene i neželjene fluktuacije:

### Usporedba godišnjih stopa fluktuacije:

Godina	Ukupna godišnja stopa fluktuacije	Godišnja stopa neželjene fluktuacije	Godišnja stopa željene fluktuacije
2020.	2,5 %	1,1 %	1,4 %
2021	2,6 %	0,8 %	1,8 %
2022.	3,0 %	1,9 %	1,1 %

## Povlastice osigurane zaposlenicima

KONČAR - D&ST brine za svoje zaposlenike te im kroz razne novčane i nenovčane pogodnosti nastoji stvoriti uvjete za profesionalni rast i razvoj, ugodnu radnu okolinu, pravednu kompenzaciju za rad i ravnotežu privatnog i poslovnog života:



DODATNE ISPLATE - BOŽIĆNICA, REGRES, USKRSNICA...

JUBILARNE NAGRADE

ISPLATE U 3. MIROVINSKI STUP

SUFINANCIRANI TOPLI OBROK I PRIJEVOZ

MOGUĆNOSTI DALJNJE EDUKACIJE, USAVRŠAVANJA I NAPREDOVANJA

KLIZNO RADNO VRIJEME ZA RADNIKE U UREDIMA

MULTISPORT KARTICA ZA SUDJELOVANJE U SPORTSKIM I REKREACIJSKIM SADRŽAJIMA

DOPUNSKO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

DODATNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE - SISTEMATSKI PREGLEDI

POGODNOSTI ZA RODITELJE - POTPORA ZA NOVOROĐENČE, RODITELJSKI I OČINSKI DOPUST, DAR DJECI POVODOM SV. NIKOLE

OTPREMNINA ZA UMIROVLJENJE



## Roditeljski dopust

Društvo omogućava korištenje prava na roditeljski dopust za sve zaposlenike bez obzira na spol te potiče korištenje očinskog dopusta. Štoviše, tijekom 2022. roditeljski dopust je koristilo čak i više muškaraca nego žena što je dokaz kako Društvo potiče i očeve na korištenje roditeljskog dopusta.

	2022.			
Roditeljski dopust	Ž	M	Stopa povratka na posao nakon roditeljskog dopusta	Stopa zadržavanja na poslu (12 mjeseci) nakon povratka s roditeljskog dopusta
	5	14	100 %	100 %
Očinski dopust	Ž	M	Stopa povratka na posao nakon roditeljskog dopusta	Stopa zadržavanja na poslu (12 mjeseci) nakon povratka s očinskog dopusta
	0	29	100 %	100 %

## HR ANKETA 2022.

Svjesni važnosti naše najveće snage - naših postojećih zaposlenika bez kojih ne bi bilo moguće ostvariti ciljeve Društva te ekonomski rast i napredak, kontinuirano nastojimo osluškivati potrebe i mišljenja naših radnika te održati njihovo zadovoljstvo i motivaciju.

Na razini Grupe Končar u studenome 2022. provedena je anketa putem online platforme za anketiranje.

Svrha anketnog ispitivanja bila je razumijevanje zadovoljstva i stavova zaposlenika prema pojedinim aspektima zaposlenja te mjerjenje organizacijske klime unutar Društva. Rezultati ankete poslužili su kao podloga za izradu akcijskog plana s ciljem poboljšanja područja u kojima je prepoznata potreba za tim.

Anketu je ispunilo 46 % od ukupnog broja zaposlenih na dan početka provođenja ankete.

Zaposlenici KONČAR - D&ST-a iskazali su najveće zadovoljstvo radnim uvjetima, statusom u organizaciji i poslom. Također, zaposlenici smatraju da imaju adekvatnu ravnotežu privatnog i poslovnog života te zadovoljavajuću pomoć i podršku kolega.

Zaposlenici su u manjoj mjeri zadovoljni plaćom i priznanjima, a dio zaposlenika u manjoj mjeri vidi mogućnost unaprjeđenja svoje karijere unutar Društva.

Zaposlenici KONČAR - D&ST-a su u odnosu na zaposlenike drugih društava Grupe zadovoljniji vodstvom organizacije, poslom, radnim uvjetima i plaćom. U odnosu na zaposlenike drugih društava, zaposlenici u KONČAR - D&ST-u su manje zadovoljni suradnicima, statusom u organizaciji, mogućnostima za obrazovanje i mogućnostima za napredovanje.

Prosječan eNPS za KONČAR – DIST, iznosi 22, što znači da je većina zaposlenika KONČAR - D&STa spremna preporučiti KONČAR - D&ST kao poželjnog poslodavca.

U odnosu na druga društva Grupe rezultati mjerjenja organizacijske klime u KONČAR - D&ST-u su iznadprosječni na skala-ma Uključenosti, Orientacije na zadatak, Radnog pritiska, Jasnoće, Kontrole i Fizičkog komfora. Ispodprosječni su rezultati na skalamama Podrške rukovoditelja, Kolegjalne kohezije, Autonomije i Inovativnosti.

Kao rezultat ranije provedenih anketa o zadovoljstvu i organizacijskoj klimi, provedenih 2019. i 2021., i prijedloga koje su tada iznijeli naši zaposlenici, već tijekom ove i prethodne godine su poduzete određene aktivnosti s ciljem poboljšanja uvjeta rada, međuljudskih odnosa i zadovoljstva zaposlenika.

**Od aktivnosti koje su poduzete s ciljem poboljšanja radnih uvjeta i pogodnosti za naše zaposlenike ističemo:**

- otvaranje novog parkinga na sjeveru lokacije sa dodatnih 60ak parkirnih mjesta
- uređenje natkrivenog parkinga za bicikle
- uvođenje team buildinga za sve zaposlenike u 2023. godini
- uvođenje dopunskog zdravstvenog osiguranja za sve zaposlenike.



Uvažavajući stavove naših zaposlenika iznesenih u anketi provedenoj 2022. godine, Uprava KONČAR - D&ST-a usvojila je akcijski plan, a planirane aktivnosti će biti realizirane tijekom 2023. godine i u narednim godinama.

## MAMFORCE STANDARD

U 2022. godini, KONČAR - D&ST je sudjelovao u procesu certifikacije za MAMFORCE standard.

Kroz sudjelovanje u MAMFORCE projektu željeli smo doprinijeti stvaranju radne okoline u KONČAR - D&ST-u koja je podržavajuća, prilagodljiva i inkluzivna. Vjerujemo da će ovaj projekt donijeti korist našim zaposlenicima, posebno majkama i očevima, ali i cijeloj zajednici, kroz promicanje jednakosti spolova, poboljšanje ravnoteže privatnog i poslovnog života te dobrobiti zaposlenika.

U ožujku 2023. KONČAR - D&ST-u je dodijeljen MAMFORCE standard što će nadamo se utjecati na dobrobit naših zaposlenika i produktivnost poslovanja, a dugoročno i na promjene u cijelom društvu.



## Suradnja s ustanovom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom - URIHO

Tijekom 2022. nastavljena je dobra suradnja s URIHO-om, ustanovom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Ugovorom o poslovnoj suradnji sa zaštitnom radionicom, KONČAR - D&ST naručuje proizvodne dijelove iz assortimenta URIHO-a te na taj način ispunjava i zamjensku kvotu za zapošljavanje osoba s invaliditetom te još važnije, podupire profesionalnu rehabilitaciju i socijalizaciju osoba s invaliditetom u zajednici.

Za 2022. Društvo je kao obveznik kvotnog zapošljavanja ispunio zamjensku kvotu kojom je zamijenjeno zapošljavanje 72 osobe s invaliditetom.

## 2. Obuka i obrazovanje

103, 1-3

Ulaganjem u stjecanje i razvoj kompetencija KONČAR – D&ST omogućava svojim zaposlenicima usvajanje specijalističkih znanja, a na taj način ujedno i kontinuirano praćenje trendova i novih tehnologija, te rast inovativnosti. Time doprinosimo povećanju kvalitete rada, stvaranju tržišne prednosti i unapređenju postojećih, te razvoju novih proizvoda i usluga. Obrazovanje, usavršavanje i osobni razvoj zaposlenika od ključne su važnosti za poslovanje KONČAR - D&ST-a jer se upravo primjenom stečenih znanja i vještina tijekom poslovnih aktivnosti ostvaruju rezultati.

Osim planskih (u cilju stjecanja stručnih i tehničkih znanja, menadžerskih znanja, razvoja osobnih kompetencija), potiču se i ostali oblici obrazovanja. KONČAR – D&ST svojim zaposlenicima financira diplomske i poslijediplomske specijalističke i doktorske studije, te aktivno i pasivno sudjelovanje na seminarima i kongresima u tuzemstvu i inozemstvu. Također, pohapanje tečajeva stranih jezika i informatičkih vještina, sudjelovanje na radionicama voditeljskih vještina i programima razvoja menadžera, sudjelovanje na radionicama mekih vještina i osobnog razvoja, obrazovanje auditora za sustave upravljanja još su neki od dodatnih programa osposobljavanja.

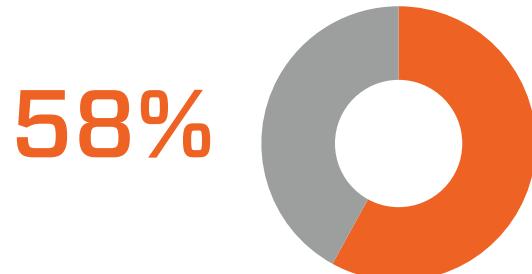
Pokrenute aktivnosti osposobljavanja se redovito prate, kao i zadovoljstvo zaposlenika istima, a početkom godine Odjel za upravljanje ljudskim potencijalima izrađuje godišnji izvještaj o osposobljavanju u prethodnoj godini. KONČAR - D&ST kontinuirano radi na poboljšanju procesa vezanih za obuku i obrazovanje te na razvoju sustava upravljanja kompetencijama, internih programa obuke, dostupnosti i odabiru eksternih programa obuke te praćenju provedbe i učinaka obrazovnih aktivnosti.

### Prosječan godišnji broj sati obuke po zaposleniku

Tijekom 2022. godine je u nekom obliku obuke i obrazovanja sudjelovalo 58 % zaposlenika što je 2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Prosječan broj sati obuke po zaposleniku je iznosio 48 sati (za usporedbu, u 2021. je iznosio 45 sati).

404-1

### Udio zaposlenika koji su educirani u 2022. godini



## Programi za stjecanje vještina i programi koji podupiru stalnu mogućnost zapošljavanja zaposlenika

404-2

Tijekom 2022. godine provodilo se osposobljavanje zaposlenika KONČAR D&ST-a kroz interne i eksterne stručne edukacije prema zahtjevima posla, osposobljavanja za sustave upravljanja, osposobljavanja vezana za zaštitu na radu i osposobljavanja rukovodećih zaposlenika.

### TEČAJEVI STRANIH JEZIKA

KONČAR - D&ST je tijekom 2022. godine financirao ili sufinancirao tečajeve stranih jezika za 13 zaposlenika. Najviše je bilo tečajeva španjolskog jezika, a zatim njemačkog, talijanskog, engleskog te ruskog jezika.

### INFORMATIČKI TEČAJEVI

Internu je u organizaciji odjela Razvojne konstrukcije u razdoblju od travnja do studenog održana serija edukacija na temu naprednih naredbi u programu CATIA V5, na kojima je sudjelovalo preko 40 zaposlenika koji se koriste programom.

### STJECANJE STRUČNIH I ZNANSTVENIH KVALIFIKACIJA

Jedan zaposlenik upisao je program prekvalifikacije odraslih za zanimanje elektrotehničara, dvoje zaposlenika pohađalo je preddiplomski, tj. diplomski studij na visokim učilištima, 20 zaposlenika pohađalo je specijalistički postdiplomski studij na Fakultetu elektrotehnike i računarstva ili Fakultetu strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, od čega je troje studij uspješno završilo u 2022. godini. Nina Meško Mekanović uspješno je doktorirala na FER-u. Troje rukovodećih zaposlenika je upisalo MBA Ekonomija energetskog sektora na Ekonomskom fakultetu u Rijeci.

### STRUČNA OSPOSOBLJAVANJA ZA UPRAVLJANJE SREDSTVIMA UNUTARNJEG TRANSPORTA

Ukupno je tijekom 2022. godine provedeno 111 osposobljavanja zaposlenika na radnim mjestima u proizvodnji, za upravljanje mosnom dizalicom, viličarem i elektrokolicima, te za signalizaciju.

### OSPOSOBLJAVANJE ZA SUSTAVE KVALITETE, ZAŠTITE OKOLIŠA TE ZDRAVLJA I SIGURNOSTI NA RADU

Osnovnu internu obuku za sustave upravljanja prošlo je 66 novih zaposlenika tijekom 2022. godine. Provedena su osposobljavanja ili nadogradivanja znanja auditora prema normama ISO 9001, ISO 14001 i ISO 45001.

Tijekom 2022. je 86 zaposlenika osposobljeno za rad na siguran način i 95 za zaštitu od požara.

### UVOĐENJE U POSAO NOVIH ZAPOSENLIKA

Tijekom 2022. godine zaposleno je 88 novih zaposlenika, za koje su izrađeni programi uvođenja u posao te su im dodijeljeni mentori. Mentorski sustav osiguran je za zaposlenike na svim radnim mjestima, kako u proizvodnji, tako i u uredima. U okviru programa uvođenja u posao zaposlenici se upoznaju s ustrojem i internim propisima organizacije, organizacijom rada, radom odjela i vlastitom radnom ulogom, kolegama i suradnicima te ostalim organizacijskim jedinicama. Mentorji pružaju podršku i vodstvo novim zaposlenicima prilikom usvajanja radnih zadataka, u skladu s postavljenim ciljevima.



### PLATFORMA ZA E-UČENJE

Budući da je znanje jedna od naših najvećih vrijednosti kao kompanije i ono što stvara komparativnu prednost u poslovanju, KONČAR - D&ST je za nešto manje od polovine svojih zaposlenika omogućio pristup suvremenom načinu edukacije – platformi za e-učenje.

Platforma zaposlenicima omogućava neograničen pristup više od 100 programa iz područja poslovnih vještina, mekih vještina, stranih jezika i osobnog razvoja, a zaposlenici joj mogu pristupiti 24/7 s bilo kojeg digitalnog uređaja i na taj način učiti kada i koliko im odgovara.

Preko 350 korisnika platforme riješilo je tijekom 2022. godine više od 3000 programa u trajanju od preko 8 000 sati, od čega je 85 % riješenih programa bilo propisano edukacijskim planom za 2022. godinu, a 15 % programa su korisnici sami odabrali riješiti. Prosječno je svaki korisnik platforme riješio 9 edukacijskih programa.

## Interni razvijeni programi edukacija

### DOBRODOŠLI U KONČAR - D&ST - PREZENTACIJA ZA NOVE ZAPOSLENIKE

Kao i dosadašnjih godina, novim zaposlenicima dostupan je edukacijski program koji olakšava snalaženje u novoj radnoj sredini. Dostupan je u okviru platforme za e-učenje, tako da mu svi novi zaposlenici mogu pristupiti bilo kad i bilo gdje putem računala ili mobilnog telefona. Obuhvaća osnovne informacije o kompaniji i proizvodima, očekivanjima od zaposlenika, načinu organizacije rada, finansijskim i drugim pogodnostima, organizacijskoj kulturi i slično. Tijekom 2022. godine je 57 novih zaposlenika uspješno završilo program, čime su dokazali da su postali pravi *Distovci*.

### SELEKCIJSKI PROCES – EDUKACIJA ZA ČLANOVE KOMISIJE PRI ZAPOŠLJAVANJU

Program interne edukacije pod nazivom *Selekcijski proces*, je tijekom 2022. godine prilagođen online formatu i učinjen dostupnim na platformi za e-učenje. Edukacijom se rukovoditelje upoznaje s tijekom procesa selekcije u KONČAR - D&ST-u, načinom vodenja kvalitetnog selekcijskog intervjua, pravilnim postupanjem s izvještajima psihologičke procjene, zaštitom podataka kandidata i osiguravanjem jednakih mogućnosti za sve kandidate. Ispit znanja je po završetku edukacije tijekom 2022. uspješno položilo 54 rukovoditelja, tj. do kraja 2022. godine je 91 % zaposlenika koji sudjeluju u procesu selekcije uspješno završilo program edukacije.

### DAVANJE POV RATNE INFORMACIJE ZAPOSLENICIMA – RADIONICA ZA MENADŽERE

Nastavno na projekt uvođenja sustava upravljanja kompetencijama zaposlenika, u travnju 2022. godine organizirana je radionica za rukovodeće zaposlenike, kako bi ih se educiralo i pripremilo za davanje kvalitetne povratne informacije zaposlenicima tijekom godišnjih razvojnih razgovora. Radionici su prisustvovala 62 polaznika, uključujući članove uprave, direktore i rukovoditelje svih razina. 92 % polaznika procijenilo je da je radionica doprinijela povećanju njihove kompetentnosti za provođenje godišnjih razgovora.

### VJEŠTINE VOĐENJA SEBE I DRUGIH

I tijekom 2022. nastavljen je program edukacije rukovodećih zaposlenika KONČAR - D&ST-a pod nazivom „Vještine vođenja sebe i drugih“, s ciljem razvoja menadžerskih kompetencija. U okviru dvodnevne radionice rukovoditelji se educiraju o alatima i tehnikama za povećanje osobne i timske učinkovitosti i motivacije. Tijekom 2022. edukaciju je uspješno završilo 10 voditelja i rukovoditelja koji su u međuvremenu preuzezeli rukovodeće uloge.





### LEADERSHIP AKADEMIIA

Na razini Grupe Končar je u 2022. pokrenuta Leadership Akademija, u sklopu koje je educirano preko 100 polaznika iz 13 društava. Među njima je bilo 11 polaznika iz KONČAR - D&ST-a s najviših rukovodećih razina ispod uprave. Edukacijski program je namijenjen razvoju kompetencija u području upravljanja, motiviranja i vođenja ljudi, a odvijao se kroz 5 modula. Polaznici su u sklopu programa dobili uvid u svoje voditeljske kompetencije kroz samoprocjenu, procjenu podređenih i kolega putem upitnika 360 °. Budući da je edukacija ocijenjena odličnom, u 2023. godini planirano je po istom programu educirati i niže razine rukovoditelja.

### ELEKTRIČNI PRINCIPI I TRANSFORMATORI

Ova edukacija u trajanju od 8 školskih sati obvezna je za sve nove zaposlenike na poslovima viših stupnjeva složenosti, a odvija se u dvije verzije – osnovnoj (za zaposlenike koji nisu inženjerske struke) i naprednoj (za inženjere). Kroz predavanja i demonstracije u proizvodnom pogonu, zaposlenike se na jednostavan način upoznaje sa svrhom, načinom funkcioniranja i proizvodnjom transformatora. Program edukacije obuhvaća upoznavanje s osnovnim pojmovima u elektrotehnici, principom rada transformatora, vrstama transformatora, osnovnim dijelovima transformatora i tehničko-ekonomskim vrednovanjem transformatora, a uključuje i obilazak radionica te laboratorijske ispitivanje transformatora. Od 2015. do 2021. godine održana su 22 ciklusa edukacije, kojima je prisustvovalo 315 zaposlenika. U 2022. godini edukaciju je završilo 28 zaposlenika kroz dva ciklusa. Redovita ispitivanja zadovoljstva polaznika koja se provode nakon svakog ciklusa edukacije, ukazuju na kontinuirano visoku kvalitetu programa.

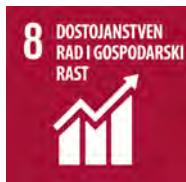
### Postotak zaposlenika koji dobivaju redovitu ocjenu radnog učinka i individualnog razvoja

404-3

Tijekom 2022. godine uveden je sustav praćenja razvoja zaposlenika, kojim je osigurano redovito praćenje kompetencija zaposlenika, davanje povratne informacije zaposlenicima te planiranje njihovog daljnog individualnog razvoja u svrhu povećanja kompetencija i radnog učinka. Sustavom su obuhvaćeni svi zaposlenici KONČAR - D&ST-a te su u drugoj polovici godine učinjene procjene njihovih trenutnih kompetencija, a u razgovoru s neposredno nadređenim isplanirani su razvojni ciljevi i plan aktivnosti za sljedeću godinu. Planirano je redovito praćenje statusa razvojnih ciljeva. Također, krajem godine revidiran je postupak određivanja stimulativnog dijela plaće zaposlenika na temelju rukovoditeljeve procjene radnog učinka, čime je za sve zaposlenike umjesto kvartalnog osigurano mjesečno ocjenjivanje te su također proširene mogućnosti dodatne nagradne stimulacije iznadprosječnog radnog učinka.

### 3. Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu

403

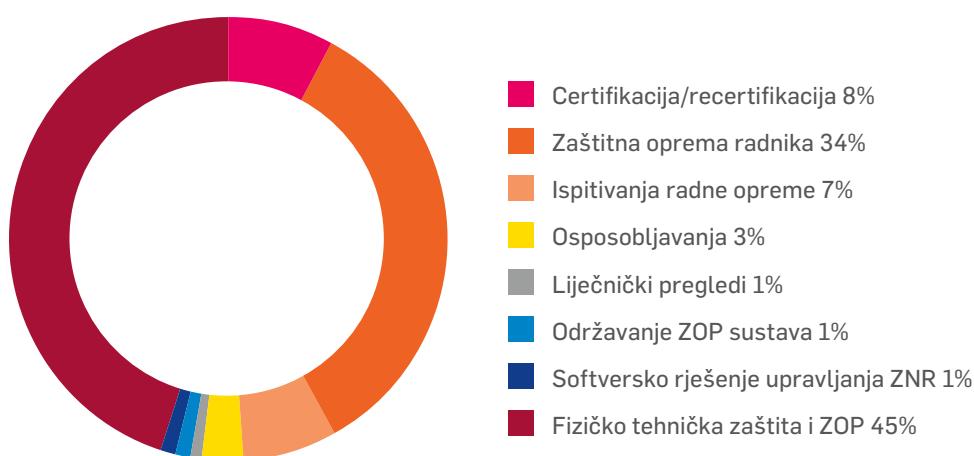


Uz obveze iz Zakona o zaštiti na radu, društvo KONČAR - D&ST dodatno unaprjeđuje sigurnost zaposlenika kroz sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu ISO 45001:2018.

Unutar kompanije postoji HSE (Health, Safety and Environment) Odbor koji se nalazi u svojstvu savjetodavnog tijela, s ciljem preventivnog djelovanja. HSE Odbor u svom radu, između ostalog uzima u obzir i inicijative vezane za područja zaštite okoliša i zdravlja i sigurnosti na radu koje dolaze od strane zaposlenika.

Društvo osigurava sva potrebna materijalna sredstva u vidu zaštitne opreme i edukacije zaposlenika. Nabavka zaštitnih sredstava provodi se u suradnji sa zaposlenicima društva u skladu s razvojem najnovijih znanja, tehnologija i materijala.

#### Investicije u zdravlje i sigurnost za 2022. godini



KONČAR - D&ST, osim kroz HSE Odbor, upravlja zdravljem i sigurnošću na radu i kroz Odbor Zaštite na radu (ZNR). Ova dva tijela djeluju uskladeno u svrhu rješavanja problematike iz navedenog područja i informiranja svih zainteresiranih strana. 103, 1-3

Ovakav način upravljanja omogućava brzi odgovor na nesukladnosti i pozitivno utječe na unapređenje stanja.

Uprava Društva na godišnjoj bazi usvaja ciljeve uz pomoć kojih se provodi poboljšavanje cjelokupnog sustava i omogućava proaktivni pristup temama zdravlja i sigurnosti na radu.

Ocjenu učinkovitosti sustava upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu redovito se provodi kroz izvješća Odbora ZNR i HSE Odbora, te kroz interne i eksterne audite.

KONČAR - D&ST je uvjek naglašavao važnost sigurne kulture rada kako u svojim proizvodnim procesima tako i u kontaktu s izvođačima i kupcima. Ostvariti sigurnost i dobro zdravlje naših zaposlenika naš je glavni prioritet.



## Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu

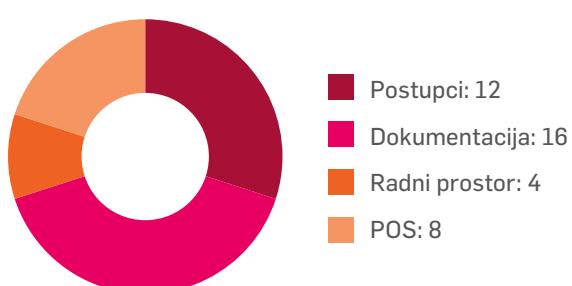
403-1 KONČAR - D&ST sigurnost i zdravlje zaposlenika smatra veoma važnom temom u svakodnevnom poslovanju i pridaje joj iznimani značaj.

403-8 U skladu s time, kontinuirano podupiremo razvoj sustava zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u cilju neprekidnog poboljšavanja rezultata u tom području. Neke od mjera su osiguravanje sigurnih i zdravih radnih uvjeta, eliminacija opasnosti na radnom mjestu, djelovanje na svijest svih zaposlenika i partnera, osposobljavanje, zamjena postojećih procesa, materijala ili opreme s manje opasnim, te uključenjem radnika u savjetovanje.

Svi zaposlenici, posjetitelji i pružatelji usluga u KONČAR - D&ST-u dužni su se pridržavati mjera zaštite zdravlja i sigurnosti propisanih zakonskom regulativom i sustavnim procedurama. U tom je smislu uspostavljen sustav pravila ponašanja i kretanja na lokaciji s kojim se svi posjetitelji upoznaju.

Nesukladnosti se sustavno obrađuju kroz unaprijed definiranu proceduru. Kroz metodu „5 zašto“ provodi se istraživanje korijenskog uzroka, opisuju se poduzete radnje i verifikacije provedenih akcija.

### Prepozname nesukladnosti u 2022. godini



## Identifikacija opasnosti, procjena rizika i istraživanje incidenata

403-2 Procjena rizika se izrađuje u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu, Pravilnikom o izradi procjene rizika te zahtjevima norme ISO 45001:2018 kao jedinstveni dokument za sva radna mjesta, odnosno, poslove u KONČAR - D&ST-u, a odgovara postojecim opasnostima, štetnostima odnosno naporima.

U izradu procjene rizika uključeni su svi radnici, viši i neposredni ovlaštenici i povjerenik radnika na način da imaju mogućnost sudjelovanja u istoj, bilo direktno (putem prijave nesukladnosti, inicijativa zaposlenika ili putem web alata) ili indirektno (preko višeg neposrednog organizacijskog nivoa - ovlaštenika, povjerenika radnika, Odbora ZNR, HSE Odbora ili u suradnji sa Službom ZNR).

U KONČAR – D&ST-u provedena je identifikacija rizika i procjena opasnosti za sva radna mjesta, temeljem koje se kategoriziraju radna mjesta s malim, srednjim i visokim rizikom.

## Osiguranje i promocija zaštite zdravlja

403-3 Svi zaposlenici prilikom zapošljavanja upućuju se na prve zdravstvene preglede kod ugovorenog specijaliste medicine rada s kojim društvo KONČAR - D&ST ima potpisani ugovor o suradnji. Prema dinamici zakonski propisanih obveza, zaposlenici koji rade na mjestima rada s posebnim uvjetima te pri radu s računalom upućuju se na periodične preglede, a u pojedinim slučajevima i na izvanredne preglede. Isto tako sa specijalistom medicine rada obavljaju se nadzori pojedinih mjesta rada kako bi se utvrstile potrebne mjere i eventualno prilagodavanje uvjeta rada.

Kao dodatnu mjeru osiguranja kvalitetne brige o zdravlju, društvo KONČAR - D&ST omogućilo je svim zaposlenicima dodatno zdravstveno osiguranje. Također, potiče se bavljenje sportskim aktivnostima kroz financiranje raznovrsnih sportskih programa.

## Bolesti povezane s radom

Kroz sustavna izvješća na razini godine, specijalist medicine rada izvještava Upravu na Odborima ZNR-a o utvrđenom stanju pregledanih zaposlenika po pitanju profesionalnih bolesti te obolijevanja i bolesti povezanih s radom. 403-10

## Podaci o ozljedama na radu

U 2022. s porastom broja zaposlenika u odnosu na prethodne godine imamo i povećanje ukupnog broja ozljeda na radu. Dolazi do smanjenja broja ozljeda gdje je pružena liječnička pomoć i ukupan broj izgubljenih radnih dana. Od tih ozljeda niti jedna nije bila težeg karaktera. Velika je većina ozljeda u najgrubljoj podjeli bila povezana s udarcima u opremu, posjekotinama i padovima u ravnini. Za sve ozljede se vode incidentne analize te se radi na aktivnom i proaktivnom rješavanju uzroka ozljeda.

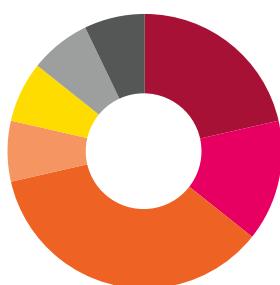
2022.	2021.	2020.	
1.419.428	1.374.766	1.312.143	Broj održanih radnih sati
680	651	628	Broj radnika
12	12	6	Ozljede na radu
10	8	6	Broj ozljeda gdje je pružena liječnička pomoć (MT)
0	0	0	Broj zabranjenih radnih slučajeva (RW)
10	8	6	Broj ozljeda gdje je izgubljeno radno vrijeme (LT)
0	0	0	Broj smrtnih slučajeva (FA)
7,04	5,81	4,56	Izgubljeno vrijeme po ozljedama -1
14,09	11,63	9,14	Ukupno izgubljeno vrijeme po ozljedama
582	241	181	Ukupan broj izgubljenih radnih dana
0,41	0,17	0,13	Koeficijent ozbiljnosti -2
0	0	0	Zabrane od strane inspekcije rada-ZNR -3

-1 LTIR =  $\frac{(LT+FA) \times 1.000.000}{\text{Number of worked hours}}$

-2 TRIR =  $\frac{(MT+RW+LT+FA) \times 1.000.000}{\text{Number of worked hours}}$

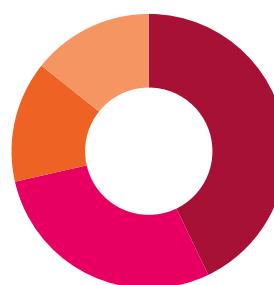
-3 Rs =  $\frac{TLD \times 1.000}{\text{Number of total hours performed}}$

### Uzroci ozljeda u 2022. godini



- Posjekotina: 3
- Pad u ravnini: 2
- Udarac u opremu: 5
- Nagnjećenje 1
- Priklještenje: 1
- Opekotina: 1
- Istegnuće: 1

### Dani bolovanja po trajnosti



- 1-10 dana: 6
- 10-30 dana: 4
- 30-60 dana: 2
- 60 i više dana: 2

102-16, 17  
205, 408

# VIII. Etičnost u poslovanju



## 1. Vrijednosti, načela, standardi i norme ponašanja

Misija KONČAR - D&ST-a je stvarati vrijednosti za svoje dioničare, kupce, zaposlenike dobavljače i sredinu u kojoj djeluje kroz prodaju, razvoj, proizvodnju i održavanje distributivnih, srednjih energetskih i specijalnih transformatora snage do 160 MVA i 170 kV.

Vizija KONČAR - D&ST-a je dostizati i stalno poboljšavati poziciju među 10 najboljih europskih proizvođača transformatora snage 160 MVA i 170 kV za elektrodistributivna poduzeća, željeznicu i industriju.

Pri tome se kao posebne vrijednosti naglašavaju: kvaliteta, zaštita okoliša i zaštita na radu, poštenje i odgovornost za preuzete obveze, poštovanje zakona, standarda i najbolje prakse u poslovanju, stvaranje natprosječnih poslovnih rezultata, briga o zaposlenicima i stalno ulaganje u njihov profesionalni razvoj, a time i stvaranje sredine u kojoj zaposlenici mogu ostvariti svoj puni potencijal, poštovanje različitosti među zaposlenicima kroz otvorenost, povjerenje i uključivanje u timski rad, dobri poslovni odnosi s kupcima i dobavljačima te kontinuirano poduzimanje inicijativa za pozitivne promjene.



## Kodeks etike u poslovanju

KONČAR – D&ST je potpisnik Kodeksa etike u poslovanju Hrvatske gospodarske komore, a kao dio Končar Grupe dio je inicijative Ujedinjenih naroda za društveno odgovorno poslovanje Global Compact – Svjetskog sporazuma u okviru Ujedinjenih naroda. Time smo prihvatili obvezu djelovanja u skladu s najvišim načelima za odgovorno i održivo poslovanje usmjereno prema praksama koje osiguravaju da se finansijska dobit ne generira nauštrb ljudi, društva ili okoliša.

## Kodeks poslovnog ponašanja

Kodeks poslovnog ponašanja KONČAR – D&ST-a odražava pozitivan pristup društva KONČAR D&ST u pogledu društveno odgovornog i etičnog poslovanja koje smatramo neizostavnim u odnosima sa svojim zaposlenicima, osobama koje rade u društvu KONČAR – D&ST, svojim dobavljačima, partnerima i drugim osobama s kojima KONČAR – D&ST ostvaruje poslovnu suradnju.

Svrha Kodeksa:

- PROMICANJE OSNOVNE ORGANIZACIJSKE VRIJEDNOSTI
- USPOSTAVLJANJE JASNIH PRAVILA I OKVIRA ZA PROFESIONALNO PONAŠANJE ZAPOSLENIKA DRUŠTVA KONČAR – D&ST
- PODIZANJE SVIJESTI O VAŽNOSTI SPRJEČAVANJA I IZBJEGAVANJA SITUACIJA U KOJIMA BI ZAPOSLENICI DRUŠTVA KONČAR – D&ST SUDJELOVALI U NEETIČNIM RADNJAMA I DRUŠTVENO NEPRIHVATLJIVIM PONAŠANJIMA
- OSIGURAVANJE OKVIRA ZA POSLOVNO PONAŠANJE KOJE DOBAVLJAČI, PARTNERI I SVI ZAINTERESIRANI MOGU OČEKIVATI OD DRUŠTVA KONČAR – D&ST.

Ponašanje u skladu s načelima i standardima Kodeksa osobna je i profesionalna obveza i odgovornost svih zaposlenika u društvu KONČAR – D&ST.

## Etička načela

Svi zaposlenici i drugi dionici u poslovanju s društvom KONČAR – D&ST dužni su poštovati sljedeća etička načela i temeljna načela poslovnog ponašanja:

- NAČELA ZAKONITOSTI RADA I POSLOVANJA
- NAČELA PROFESIONALNOSTI, STRUČNOSTI I NEPRISTRANOSTI
- NAČELO INTEGRITETA
- NAČELA JEDNAKOSTI, PRAVIČNOSTI, POŠTOVANJA LJUDSKIH PRAVA I DOSTOJANSTVA OSOBA
- NAČELO DRUŠTVENE ODGOVORNOSTI
- NAČELO TRANSPARENTNOSTI POSLOVANJA
- BRIGE O ZAPOSLENICIMA.

## Jednakost, pravičnost, poštovanje ljudskih prava i dostojanstva osoba

406, 408

Zabranjeni su svi oblici diskriminacije te se štiti dostojanstvo zaposlenika osiguravanjem uvjeta za rad i radnog okruženja u kojem neće biti izloženi neželjenim oblicima ponašanja.

KONČAR - D&ST promiče jednakost svih zaposlenika, bez obzira na spol, dob, nacionalnost, etničko podrijetlo, rasu, vjeroispovijest, jezik, socijalni ili ekonomski status, seksualnu orientaciju, pripadnost političkim ili drugim organizacijama, u području rada i radnih uvjeta, uključujući kriterije za odabir i uvjete prilikom zapošljavanja, napredovanja i stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

KONČAR - D&ST svojim politikama i postupcima aktivno sudjeluje u sprječavanju i borbi protiv svih oblika povreda ljudskog dostojanstva, osobito u sprječavanju ropstva, dječjeg rada i izrabljivanja, prisilnog rada, trgovanja ljudima i svih oblika modernog ropstva u svojem poslovnom okruženju i kod svojih dobavljača. Organizacija među djelatnostima i dobavljačima nije utvrdila one za koje se smatra da uključuju značajnu opasnost od slučajeva dječjeg rada ili izlaganja mladih radnika opasnim poslovima.



## 2. Borba protiv korupcije

Svi zaposlenici KONČAR - D&ST-a dužni su u svojem radu i poslovanju, uvažavajući interes KONČAR - D&ST-a, provoditi sljedeće standarde poslovnog ponašanja:

- **POŠTOVANJE PRAVILA POSLOVNOG MORALA**
- **POŠTOVANJE PRAVA KUPCA**
- **POŠTOVANJE INTERESA DOBAVLJAČA I DRUGIH POSLOVNIH PARTNERA**
- **IZBJEGAVANJE SUKOBA INTERESA**
- **SPRJEČAVANJE MITA I KORUPCIJE**
- **RAZVIJANJE LJUDSKIH POTENCIJALA**
- **ZAŠTITA ZDRAVLJA, SIGURNOSTI I OKOLIŠA.**

KONČAR - D&ST ima nultu toleranciju na korupciju i kontinuirano djeluje na njenom suzbijanju, razotkrivanju i sankcioniranju.

- 205** Od zaposlenika KONČAR - D&ST-a očekuje se da u izvršavanju poslova u okviru svog radnog mesta postupaju nepristrano i profesionalno, a osobito je zabranjeno nuditi ili primati neprimjerene darove i pogodnosti u novčanom ili nekom drugom obliku s namjerom postizanja nedopuštene prednosti ili utjecaja na službeni postupak.

## 3. Mehanizmi traženja savjeta i izražavanja zabrinutosti vezanih za etičnost

102-17

U 2022. godini, donesen je novi Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe, koji je usklađen sa zahtjevima Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije i s pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Pravilnikom je detaljno propisan postupak unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti, postupak i način izbora povjerljive osobe te mehanizam zaštite prijavitelja nepravilnosti i njegovih prava.

Prijave nepravilnosti moguće je izvršiti putem elektroničke pošte, na adresu [zvizdac@koncar-dst.hr](mailto:zvizdac@koncar-dst.hr), usmenim putem te u pisnom obliku na adresu sjedišta Društva. Osim toga, zaposlenici društva prijavu mogu podnijeti u pisnom obliku, ubacivanjem prijave u za to predviđeni sandučić za inicijative zaposlenika na adresi sjedišta Društva, s naznakom „Prijava nepravilnosti“.

Tijekom 2022. godine nije bilo zabilježenih slučajeva nepravilnosti.

## IX. Suradnja s dionicima, dobavljačima i zajednicom

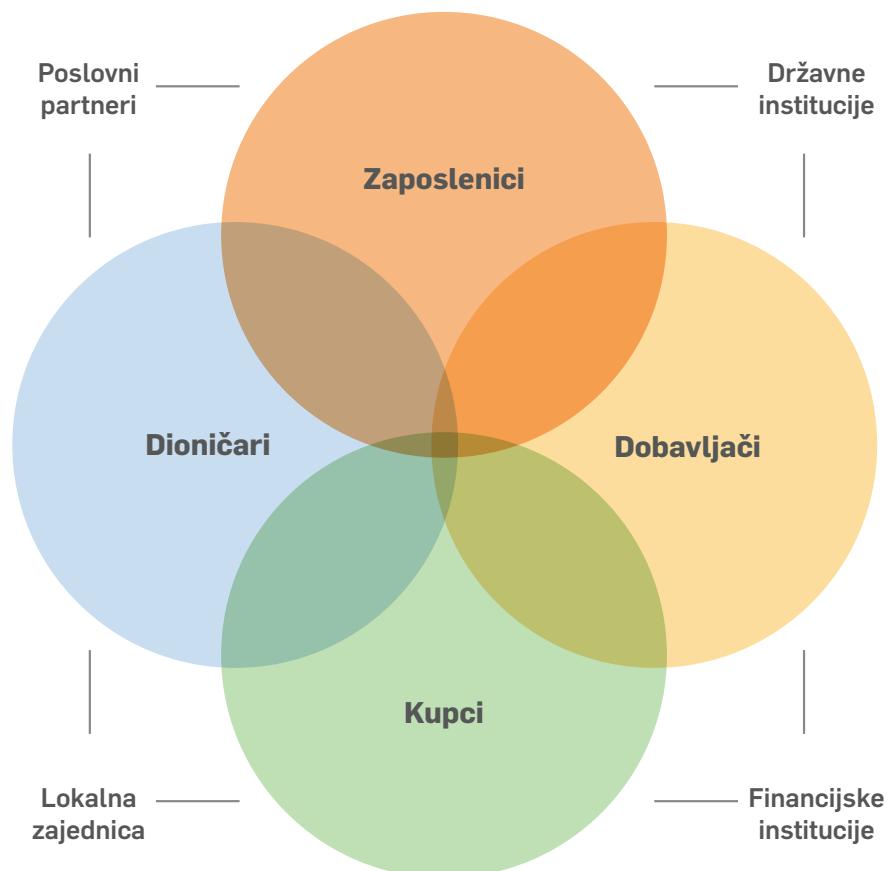


## 1. Uključivanje dionika

Kao izvozno orijentirano Društvo imamo utjecaj na odluke velikog broja kategorija dionika, kako unutarnjih tako i vanjskih. Dionicima smatramo sve one subjekte koji preuzimaju određene izravne ili neizravne rizike u odnosu na KONČAR - D&ST.

Za transparentne i kvalitetne odnose s dionicima odgovorna je Uprava, koja je obvezna voditi računa o tome da Društvo poštuje sva prava dionika i uzima u obzir njihove interese u skladu sa zakonom i dobrim poslovnim običajima. Odgovorno poнаšanje za nas znači sudjelovanje u stalnom dijalogu, kako na lokalnoj tako i na međunarodnoj razini, kako bismo razumjeli različite motive i zabrinutosti glavnih dionika, kao i globalne trendove koji su im važni.

Identificirano je 8 ključnih kategorija dionika KONČAR - D&ST-a. Dionici, njihove potrebe i očekivanja te vrsta i učestalost komuniciranja prikazani su u tablici Dionici, potrebe i očekivanja.



KONČAR - D&ST uspostavio je interne procedure za identificiranje dionika s kojima su profitni centri, zajedničke službe, zaposlenici i organi društva najčešće u interakciji tijekom svakodnevnih aktivnosti, zahtjeve dionika, učestalosti interakcije, načine komunikacije s dionicima kao i važnost pojedinih dionika u odnosu na KONČAR - D&ST vezano za održivi razvoj.

Određivanje uključenosti dionika uspostavljeno je u tri koraka:

1. IDENTIFIKACIJA KLJUČNIH DIONIKA
2. MAPIRANJE DIONIKA PREMA UTJECAJU NA POSLOVANJE
3. ODREĐIVANJE OČEKIVANJA DIONIKA I NAČINI KOMUNIKACIJE

Za transparentne i kvalitetne odnose KONČAR - D&ST-a s dionicima odgovorna je Uprava, koja je dužna voditi računa o tome da Društvo poštuje sva prava dionika i uzima u obzir njihove interese, poštujući pri tome zakonske odredbe i dobre poslovne prakse.



DIONICI	Potrebe i očekivanja dionika	Vrsta i učestalost komuniciranja
KUPCI	Kvaliteta proizvoda i povezanih usluga Poštivanje rokova i ugovorenih obveza Upravljanje odnosima s kupcima i metode rješavanja prigovora (reklamacija) Kontinuiran razvoj i poboljšanje proizvoda Poštivanje etičkih načela Zaštita privatnosti	Redovni sastanci Rješavanje i analiza prigovora Godišnja anketa o zadovoljstvu Ankete o važnosti pojedinih tema iz područja održivosti i društvene odgovornosti Sajmovi i skupovi Službena mrežna stranica, kontinuirano e-pošta, kontinuirano Redoviti obilasci kupaca Godišnje finansijsko izvješće Izvješće o održivom poslovanju Letci i prospekti LinkedIn
ZAPOSLENICI	Plaće i naknade Pozitivno radno okruženje Osobni razvoj, poštivanje i nagradivanje Stabilno poslovanje Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu Obuka i usavršavanje Nediskriminacija i jednake mogućnosti	Ispitivanje zadovoljstva zaposlenika, svake 2 godine Ispitivanje mišljenja zaposlenika o konkretnim pitanjima koja su im od interesa, po potrebi Obrazovanje i usavršavanje, kontinuirano Intranet, e-glasne ploče, kontinuirano e-pošta, kontinuirano Mjesečni sastanci sa svim rukovoditeljima Godišnje finansijsko izvješće Izvješće o održivom poslovanju Priručnici LinkedIn
DIONIČARI	Poslovna strategija Profitabilnost Rast vrijednosti dionice Isplata dividende Rast i održivost poslovanja	Glavna skupština Objave na mrežnim stranicama, kontinuirano Godišnje finansijsko izvješće Izvješće o održivom poslovanju e-pošta, redovna pošta LinkedIn
DOBAVLJAČI	Uzajamna korist i dugoročni odnosi Sustavi upravljanja Etičnost u poslovanju Obujam poslovanja	Redoviti sastanci Sudjelovanje na sajmovima Službena mrežna stranica, kontinuirano e-pošta, kontinuirano LinkedIn
DRŽAVNE INSTITUCIJE	Plaćanje poreza, doprinosa i naknada Sukladnost sa zakonskom regulativom Izvještavanje	Dopisi, e-pošta, kontinuirano Službena mrežna stranica, kontinuirano Godišnja finansijska izvješća LinkedIn
LOKALNA ZAJEDNICA	Ulaganje u lokalne inicijative Zaštita i razumno korištenje resursa (ekonomskih, okolišnih i društvenih)	Redovni posjeti i zajedničke aktivnosti Donacije i sponsorstva Službena mrežna stranica, kontinuirano Godišnje finansijsko izvješće Izvješće o održivom poslovanju LinkedIn
FINANSIJSKE INSTITUCIJE	Poštivanje ugovornih obveza Uzajamna korist i dugoročni odnosi Etičnost u poslovanju	Službene mrežne stranice, kontinuirano Godišnje finansijsko izvješće Izvješće o održivom poslovanju e- pošta, kontinuirano Sastanci Sudjelovanje na konferencijama LinkedIn



102-9, 414

## 2. Odgovornost u dobavljačkom lancu

Dobavljači KONČAR - D&ST-a su upoznati sa svim relevantnim zahtjevima postavljenim s aspekata kvalitete, zaštite okoliša i zaštite zdravila i sigurnosti na radu.

U postupcima nabavljanja materijala i komponenti, vodimo se idejom najbolje prakse nabavljanja. U svrhu kvalificiranja i odobravanja novih dobavljača provodi se redovito i izvanredno ocjenjivanje dobavljača. Postojeći dobavljači se preispituju periodički na bazi provedenih natječaja. Na ovaj način potiče se razmjena informacija i komunikacija, predviđa se budući razvoj na području proizvoda i korištenih materijala, te se razvija obostrano koristan odnos s dobavljačima.

Pokretanje nabavnog procesa na vrijeme je bitan korak u uspješnom upravljanju, kao i predviđanje budućih potreba za nabavljanjem, te istraživanju tržišta nabave.

### Procjena dobavljača u pogledu utjecaja na društvo

Osim što se od svih zaposlenika KONČAR - D&ST-a očekuje poštivanje etičkih načela i održavanje profesionalnog ponašanja u odnosima s dobavljačima, tako se i od svih dobavljača KONČAR - D&ST-a očekuje etično i profesionalno ponašanje tijekom provođenja svih nabavnih transakcija.

U tu svrhu KONČAR - D&ST izradio je „Kodeks postupanja za dobavljače KONČAR - D&ST-a“ u kojem su uredena pravila ponašanja, koja su neizostavna u odnosima s dobavljačima, a odnose se na usklađenost sa zakonima, poštivanje ljudskih prava i prava radnika, zaštitu zdravila i zaštitu na radu, sprječavanje zagadenja okoliša, mito i antikorupciju, te zaštitu povjerljivih podataka. Postojećim dobavljačima Kodeks je dostavljen odmah nakon njegovog usvajanja, a novim dobavljačima obavezno se dostavlja prilikom započinjanja poslovnog odnosa. Obaveza dobavljača je da Kodeks pročitaju, potpišu, potpisani primjerak vrate u KONČAR - D&ST, te da se pridržavaju uvjeta navedenih u Kodeksu.

102-12, 13

## 3. Vanjske inicijative i članstva u udruženjima

KONČAR - D&ST obvezao se prema sljedećim vanjskim inicijativama:

- MEĐUNARODNO PRZNATIM NORMAMA:
- ISO 9001 (SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM),
- ISO 14001 (SUSTAV UPRAVLJANJA ZAŠTITOM OKOLIŠA),
- ISO 45001 (SUSTAV UPRAVLJANJA ZDRAVLJEM I SIGURNOŠĆU NA RADU),
- KODEKSU ETIKE U POSLOVANJU HRVATSKE GOSPODARSKE KOMORE (HGK).

Provjeru uskladenosti sa zahtjevima navedenih međunarodno prznatih standarda provodi certifikacijska kuća Bureau Veritas u dinamici svakih šest mjeseci. Navedena dinamika periodičnih provjera certificiranih sustava upravljanja osigurava kontinuirano poboljšavanja procesa i njihovih međusobnih odnosa, usavršavanje i neprekidno prilagodavanje sve zahtjevnim uvjetima poslovanja i tržišta, osposobljavanje i motivaciju zaposlenika, očuvanje organizacijskog znanja kao i uspostavljanje partnerskog odnosa kako s kupcima tako i s dobavljačima.

U svibnju 2022. godine uspješno je provedena recertifikacija sustava upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001:2015 čime je produljen certifikat na naredno trogodišnje razdoblje. Istovremeno s provedbom recertifikacijskog audita, proveden je i nadzorni audit ostala dva sustava upravljanja (zaštita okoliša prema ISO 14001:2015 i zaštita zdravila i sigurnosti na radu ISO 45001:2018).

Nastavlja se godišnja provjera (audit) od strane ACHILLES / SELLICA, sa svrhom dokaza ispunjenosti zahtjeva UVDB verificiranog protokola kategorije B2 vezano za sustave upravljanja i drugih zahtjeva poput plana kontinuiteta poslovanja, ljudska prava, kompetencije, radni sati, zaštita na radu, upravljanje ugljičnim otiskom, upotreba radne opreme i strojeva itd.



102-13

## Članstva u udruženjima

### KONČAR - D&ST DOBITNIK ZLATNOG KLJUČA ZA NAJBOLJEG VELIKOG IZVOZNIKA U 2022.

Na 17. konvenciji Hrvatskih izvoznika i 15. dodjeli nagrada Zlatni ključ, KONČAR - D&ST primio je još jedan Zlatni ključ u kategoriji najbolji veliki izvoznik u 2022.

Zlatni ključ je nagrada Hrvatskih izvoznika koja se dodjeljuje za izvoznu izvrsnost. KONČAR - D&ST je od 2008. primio ukupno osam nagrada Zlatni ključ u raznim kategorijama izvoznika te jedan Platinasti ključ 2014. kao posebnu nagradu za izvozni kontinuitet, uvijek nalazeći svoje mjesto među najboljim hrvatskim gospodarstvenicima. Kao i sve prijašnje, i ova nagrada rezultat je rada i zalaganja svih zaposlenika KONČAR - D&ST-a, cijelokupnog managementa i najbližih suradnika.

2022. je bila vrlo izazovna godina, nastavljajući niz zahtjevnih godina i vremena. Unatoč nepredvidivim uvjetima, narušenim lancima dobave, zatvaranjima i ograničenjima Društvo je vrlo brzo prilagodilo poslovanje čime ga se ne samo održalo već i ojačalo te se ujedno povećao i broj zaposlenih.

Zahvaljujući dobrim preduvjetima, digitalizaciji u koju se sustavno ulaže, ulaganju u razvoj, edukaciju i motivaciju zaposlenika, ulaganju u inoviranje proizvoda i proizvodnih procesa, optimiziranju proizvodnje, uspijeva se održati konkurentnost, kvalitetu proizvoda i ukupno poslovanje.

Naposljetku, kupac to prepoznae i nagrađuje. U 2022. ostvareni su najbolji poslovni rezultati do sada.



Zlatni ključ u kategoriji najbolji veliki izvoznik u 2022. godini



## 4. Suradnja s akademskom zajednicom

103-1

Suradnja KONČAR – D&ST-a i akademske zajednice odvija se uspješno već dugi niz godina. Različitim stručnim i razvojnim projektima uključuje se širok krug fakultetskih stručnjaka i istraživača koji svojim znanjem u pojedinom području nastoje prenijeti saznanja iz akademskih krugova u industriju.

Ovakva suradnja nužna je zbog tehničkog razvoja i inovacija u svrhu stvaranja primjenjivih proizvodnih poboljšanja koja, osim društvu KONČAR – D&ST, koriste i razvoju gospodarstva i društvene zajednice u cijelini. Projekti su istovremeno opširni i metodološki veoma zahtjevni te uz to što imaju stručni fokus, imaju i razvojnu i istraživačku komponentu.

Ovakvim oblikom suradnje znanosti i gospodarstva potiču se zajednički projekti za podizanje konkurentnosti domaće industrije.

Zajedničke aktivnosti kojima se jača odnos društva KONČAR – D&ST i akademske zajednice:

- PARTNERSTVO NA ZAJEDNIČKIM ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKIM PROJEKTIMA
- SUDJELOVANJE U NASTAVNOM PROGRAMU
- MENTORSTVA, ČLANSTVO U STRUČNIM KOMISIJAMA, ODBORIMA, POVJERENSTVIMA
- OBRAZOVANJE (DIPLOMSKI, POSLIJEDIPLOMSKI, DOKTORSKI, SPECIJALISTIČKI STUDIJ)
- STRUČNI POSJETI, STRUČNA UČENIČKA I STUDENTSKA PRAKSA
- ČLANCI, KONFERENCIJE I STRUČNI SKUPOV.

Održiv razvoj akademske zajednice KONČAR – D&ST potiče kroz različite inovacije, doprinosom obrazovnim institucijama te kroz primjenjena znanstvena istraživanja

Od suradnji KONČAR – D&ST-a sa znanstvenom zajednicom potrebno je istaknuti projekte s Tehničkim fakultetom iz Rijeke, Fakultetom strojarstva i brodogradnje iz Zagreba, Fakultetom elektrotehnike i računarstva i Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije, te KONČAR – Institutom za elektrotehniku.

	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Broj objavljenih članaka i referata	16	14	21	9	13	13
Broj polaznika doktorskih studija	3	3	3	3	2	1
Broj obranjenih doktorskih disertacija	1			1	1	1
Broj suradnika u visokoškolskoj nastavi	3	2	2	2	2	2

KONČAR - D&ST je otvoren za razne oblike suradnje i potpore akademskoj zajednici. Na taj način podupiremo rad Fakulteta i povezujemo se s budućim stručnjacima koji su ujedno i naši potencijalni budući zaposlenici.

Tijekom 2022. godine sudjelovali smo na nekoliko sajmova karijera kako bismo predstavili KONČAR - D&ST studentima.

U Osijeku smo sudjelovali na karijernom korzu i career speed datingu u organizaciji Sveučilišta u Osijeku te je u sklopu navedenog događaja održano i gostujuće predavanje studentima FERIT-a. Također smo sudjelovali na sajmu karijera FER-a u organizaciji Centra karijera FER-a te na Tjednu karijera FOI-a u Varaždinu. Krajem godine predstavili smo KONČAR - D&ST i na DOVIK-u (Dan Otvorenih Vrata i dan Karijera) u organizaciji FERIT-a kroz štandovsku prezentaciju i gostujuće predavanje. Uz navedeno, sudjelovali smo i na Tjednu karijera FSB-a.



## Studentski posjeti

Tijekom 2022. godine KONČAR - D&ST je bio domaćin grupama studenata kojima je predstavljen proizvodni program i aktivnosti KONČAR - D&ST-a te mogućnosti zaposlenja. Ugostili smo studente FER-a, inozemne studente s Geo3En projekta (Geothermal Energy European Education Network) i studente Sveučilišta u Parizu u organizaciji FER-a.





## Stipendije

Također, tijekom 2022. proveden je natječaj „Postani stipenD&ST“ kojim je KONČAR - D&ST dodijelio stipendije izvrsnim studentima Fakulteta elektrotehnike i računarstva Zagreb te Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek.

Za stipendiste KONČAR - D&ST-a odabrano je dvoje studenata FERIT-a s diplomskog studija elektroenergetike te jedan student preddiplomskog studija FER-a sa smjera računarstvo.

Osim finansijske potpore tijekom preostalog perioda školovanja, stipendisti dobivaju mogućnost izrade diplomskog rada na temu povezanu s transformatorskom industrijom te mogućnost zasnivanja pripravničkog radnog odnosa u KONČAR - D&ST-u nakon završetka studija. Tijekom 2022. godine zaposlili smo petero stipendista koji su završili studij, a koji su tijekom 2021. godine postali KONČAR - D&ST stipendisti.



## 5. Razvoj lokalne zajednice

413

KONČAR – D&ST kontinuirano poduzima inicijative s ciljem pozitivnih promjena te ulaže u razvoj, stručno usavršavanje zaposlenika, minimiziranje utjecaja na okoliš te brigu o društvenoj zajednici. Također, provodi brojne aktivnosti kojima pokazuje svoju sklonost društveno odgovornom poslovanju i aktivno se uključuje u život zajednice u kojoj djeluje.

Kao primjer i nastavak sada već uhodanih zelenih inicijativa Društva posebno bismo istaknuli akciju čišćenja šume na istoku grada, u Haleušovoј ulici.

Ponovno su se udružile snage sa Čistećim medvjedićima. Srčanom, neumornom i vrijednom inicijativom koja svakoga vikenda čisti diljem Hrvatske. Posebno bi se istaknulo sudjelovanje djece u akciji. Volonterske akcije čišćenja šuma KONČAR - D&ST-a i Čistećih medvjedića zabilježili smo videozapisom.

Ovoga puta volonterske snage distovaca bile su ojačane mlađim snagama, naime, čišćenju su se pridružila djeca zaposlenika. Krajnji rezultat nije izostao kao ni vrijedna odgojna lekcija mlađim naraštajima koja ih od malih nogu uči i osvještava o širim potreбama društvene zajednice.



Tijekom 2022. KONČAR - D&ST podržao je niz društveno odgovornih inicijativa i projekata. Mnogi od njih samo su nastavak dugogodišnjih praksi poput podrške putem donacija SOS Dječjem selu Hrvatska i Caritasu, zatim raznim rehabilitacijskim udrugama i organizacijama za pomoć i podršku djeci s posebnim potrebama i djeci s poteškoćama u razvoju. S obzirom na osjetljivost prema potrebama djece, nastavila se suradnja s Društvom za poboljšanje kvalitete života siromašne i nezbriunate djece «MALI ZMAJ» koja predano djeluje u cijeloj Hrvatskoj.

Pored navedenoga, putem donacija podržao se značajan broj raznovrsnih udruga i organizacija poput pučkih kuhinja, sportskih klubova, udruga umirovljenika, udruga branitelja i studenata.



Kao društvo koje nastoji njegovati i poticati na vrijednosti poput solidarnosti, empatije i pomaganja, sada se već tradicionalno sudjelovalo u UNICEF-ovoj humanitarnoj utrci „Mlijeca staza“ na kojoj svake godine sudjeluje sve veći broj zaposlenika Društva KONČAR - D&ST. Ovoga puta UNICEF-ova kampanja je usmjerena na mentalno zdravlje djece i mlađih te će sakupljena sredstva biti uložena u razvoj i poboljšanje vještina radnika u odgojnim sferama. Ukupno 215 končarevac, od toga 51 distovac izdvojio je svoje vrijeme te ga posvetilo kampanji za podršku djeci i mlađima i njihovom mentalnom zdravlju.

U okviru rada sa zajednicom, 2022. obilježila je jedna posebna suradnja. Predstavili smo prvu umjetničku skulpturu crnogorskog umjetnika Danila Baletića nastalu iz otpadnih dijelova KONČAR - D&ST-ovih transformatora koja je našla svoje mjesto u našem dvorištu. Ideja je nastala još 2019., a ostvarila se tek u 2022. zbog svima već poznatih razloga. Umjetnički projekt bio je zamišljen na način da umjetnik Baletić napravi ekološki osviještenog transformersa koristeći otpadne dijelove KONČAR - D&ST-ovih transformatora, a uoči stupanja Uredbe Komisije (EU) br.548/201 (Tier 2) od 1. srpnja 2021. na snagu, koja zahtijeva isporuku transformatora nižih gubitaka, a samim time ekološki prihvatljivijih transformatora za okoliš i zajednicu.

Umjetnik Danilo Baletić, inspiriran klimatskim promjenama i prvim, u povijesti velikim snijegom u njegovom gradu, radi gigantsku skulpturu – dinosaure od snijega visokog 6 m. Od tada njegova preokupacija postaje umjetnost, a za svaki otpad umjetnik drži da ima uporabnu vrijednost. Otpad postaje mjesto gdje nastavlja stvarati, a njegova inspiracija je odnos čovjeka prema komforu, potrošačkom mentalitetu i društvenim vrijednostima. Tijekom idućih godina napravio je na desetke skulptura transformersa od metalnog otpada. Transformersi su izlagani u Podgorici, Beogradu, Osijeku, Zadru, Zagrebu, Miljanu, Gazu i drugdje.



Zbog svega navedenoga, očigledno uspješna umjetnička veza između Baletića i KONČAR - D&ST-a urodila je prvom umjetničkom kreacijom ovog afirmiranog umjetnika u našem dvorištu. Kao što sam umjetnik ističe, njegovi transformersi nastali reciklažom otpada šalju poruku čitavom svijetu da je planet ugrožen, bude svijest o potrebi očuvanja životne sredine, a oni sami su „čuvari“ sredine u kojoj su izloženi. Naš transformers nastao je od 1500 kg otpadnih dijelova poslanih u Crnu Goru.

Visok je 4,3 m, teži 800 kg i zovemo ga RoboTier-2.

Ideja se rodila u Profitnom centru distributivnih transformatora koji je svakodnevno posvećen pronalaženju i razvoju eko-loški poboljšanih tehničkih rješenja zbog blizine instalacije transformatora u gradskim sredinama, a i zbog raznih namjena samih transformatora u proizvodnji energije iz obnovljivih izvora.

I u 2022. sudjelovalo se u dobrovoljnem sakupljanju i doniranju krvi koje se na proizvodnoj lokaciji Jankomir, gdje posluju tri Končareve tvornice, organizira tri puta godišnje, na koji se odaziva znatan broj zaposlenika Društva.

## Komunikacija s dionicima

Redovito se objavljuje na mrežnoj stranici društva, LinkedInu i youtube kanalu.

Potonja dva kanala zabilježila su značajan broj pratitelja, pogotovo poslovna mreža LinkedIn.

U okviru Grupe pokrenut je newsletter na engleskom jeziku KONČARnews u kojem KONČAR - D&ST sudjeluje s relevantnim informacijama kao i u internom glasilu Končarevac.

U okviru Grupe sudjeluje se u komunikacijskoj strategiji Končar grupe i svim pratećim aktivnostima.

KONČAR - D&ST je s 1. rujnom 2022. počeo postupan rebranding vizualnog identiteta poduzeća. Logotip i slogan uskladeni su s novim logotipom i sloganom „Inspirirani izazovima“ matičnog poduzeća Končar. U skladu s time napravljena je nova Knjiga grafičkih standarda za društvo. Tom promjenom, nakon tridesetak godina crno-narančasti logotip postao je dio naše povijesti.

Predstavljen je novi logotip u plavoj i narančastoj boji. Narančasta nastavlja simbolizirati ono što je naša narančasta boja tijekom svih prethodnih godina postala. Neodvojivi dio našeg brenda, postala je obećanje, nešto poput osobne iskaznice dok plava boja logotipa simbolizira vjernost i pouzdanost.



Redizajnom i svojevrsnom sintezom krovnog logotipa Grupe Končar i logotipa KONČAR - D&ST-a nismo izgubili na svojoj prepoznatljivosti i snazi već ćemo zajedno predstavljati novu energiju za novo razdoblje pred nama.

U poslovnom i vlasničkom smislu nije bilo promjena.

## Sajmovi i stručni skupovi

2022. je uglavnom označila povratak u redovne okvire poslovanja i komuniciranja u smislu sudjelovanja na gospodarskim susretima i konferencijama.

U suradnji s Končarom, nastupili smo i izlagali na pet sajmova:

- **MIDDLE EAST**, Dubai, od 7. ožujka do 9. ožujka 2022., MEE je najvažniji energetski sajam za područje Bliskog istoka, Sjeverne Afrike, Azije. Istovremeno u vrijeme održavanja sajma MEE-a, Končar je bio sponzor nastupa na svjetskoj izložbi EXPO 2020.
- **MEĐUNARODNI SAJAM GOSPODARSTVA**, Mostar, od 5. travnja do 9. travnja 2022. Gospodarski sajam u Mostaru predstavlja centralno mjesto za susrete vezane za tržište BiH, susjednih zemalja te zemljama bivše Jugoslavije.
- **AMPER**, Brno, od 17. svibnja do 20. svibnja 2022., za KONČAR - D&ST je to važan sajam, iako više-manje regionalnog karaktera, ali osim Češke i Slovačke, važan je i za tržište Austrije, Njemačke, Mađarske i Poljske.
- **HANNOVER MESSE**, Hannover, od 30. svibnja do 2. lipnja 2022., na najznačajnijem svjetskom industrijskom sajmu nastup je neizostavan.
- **INNOTRANS**, Berlin, od 20. rujna do 23. rujna 2022.
- Društvo PET u 100% vlasništvu KONČAR - D&ST-a sudjelovalo je i organiziralo izlaganje i nastup u Poljskoj na sajmu ENERGETAB, Bielsko Biala, od 13. rujna do 15. rujna 2022.
- Na stručnim konferencijama u suradnji s Končarom, nastupili smo na stručnoj konferenciji za velike energetske sustave **CIGRE SESSION**, Pariz, od 29. kolovoza do 2. rujna 2022.

Samostalno smo posjetili cijeli niz sajmova i skupova koji su bili relevantni za otvaranje novih tržišta i kupaca, bilo za učvršćivanje postojeće prisutnosti i odnosa, bilo da su važni za nabavu proizvodnih materijala, sirovina, komponenti ili proizvodnih strojeva.

# X. Analiza materijalnosti i praksa izvještavanja

102-43, 44, 46-48

102- 49 do 54

102-56





Materijalne teme se redovito preispituju prema važnosti koje su ocjenili uključeni dionici. U svrhu analize materijalno važnih tema provedene su dvije ankete – jedna prema zaposlenicima i druga prema vanjskim zainteresiranim stranama.

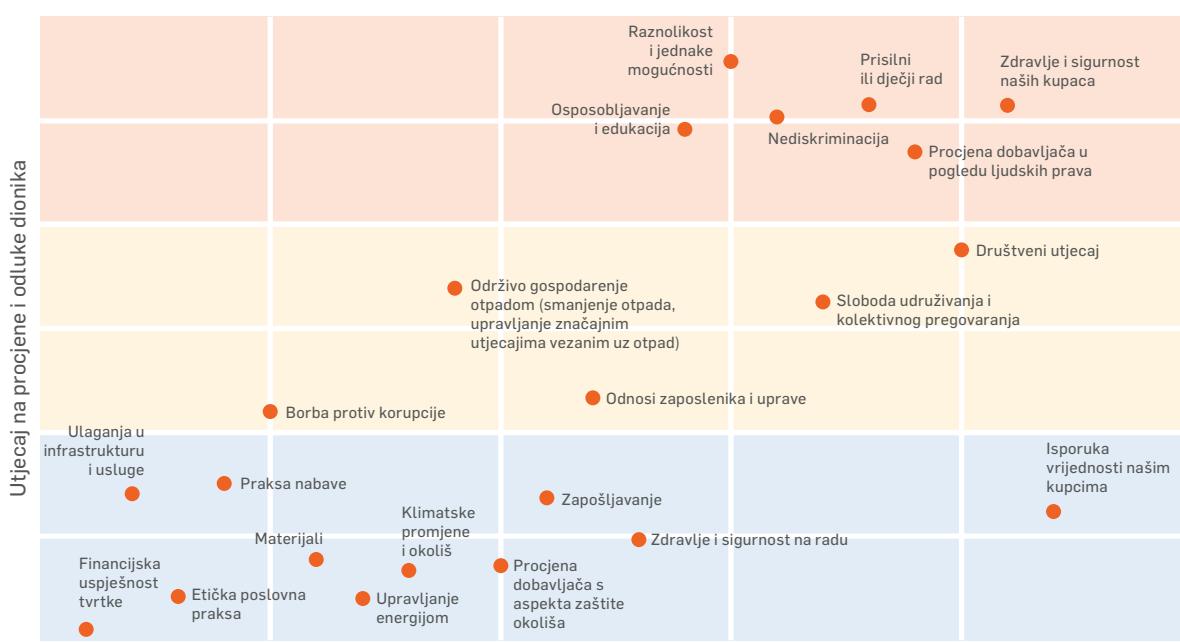
Obradivane teme su ocjenjivanje u skladu s preporučenim praksama GRI Standarda, a sljedeće teme su ocijenjene kao materijalno značajne:

- RAZNOLIKOST I JEDNAKE MOGUĆNOSTI
- PRISILNI ILI DJEČJI RAD
- ZDRAVLJE I SIGURNOST NAŠIH KUPACA
- NEDISKRIMINACIJA
- OSPOSOBLJAVANJE I EDUKACIJA
- PROCJENA DOBAVLJAČA U POGLEDU LJUDSKIH PRAVA

Od ostalih tema koje su obradene izvještajem, a ocijenjene su kao manje značajnim obradili smo sljedeće teme:

- |                                      |  |
|--------------------------------------|--|
| • FINANCIJSKA USPJEŠNOST TVRTKE      | • ODRŽIVO GOSPODARENJE OTPADOM (SMANJENJE OTPADA,  |
| • ULAGANJA U INFRASTRUKTURU I USLUGE | UPRAVLJANJE ZNAČAJNIM UTJECAJIMA VEZANIM UZ OTPAD) |
| • ETIČKA POSLOVNA PRAKSA             | • PROCJENA DOBAVLJAČA S ASPEKTA ZAŠTITE OKOLIŠA    |
| • PRAKSA NABAVE                      | • ZAPOŠLJAVANJE                                    |
| • BORBA PROTIV KORUPCIJE             | • ODNOSSI ZAPOSLENIKA I UPRAVE                     |
| • MATERIJALI                         | • ZDRAVLJE I SIGURNOST NA RADU                     |
| • UPRAVLJANJE ENERGIJOM              | • SLOBODA UDRUŽIVANJA I KOLEKTIVNOG PREGOVARANJA   |
| • KLIMATSKE PROMJENE I OKOLIŠ        | • DRUŠTVENI UTJECAJ                                |
|                                      | • ISPORUKA VRIJEDNOSTI NAŠIM KUPCIMA               |

#### Matrica materijalnosti tema:



Značaj ekonomskih, okolišnih i društvenih utjecaja



## Materijalne teme

GRI 205: BORBA PROTIV KORUPCIJE

GRI 301 MATERIJALI

GRI 302: ENERGIJA

GRI 306: OTPAD

GRI 403: ZDRAVLJE I SIGURNOST NA RADNOM MJESTU

GRI 404: OBUKA I OBRAZOVANJE

GRI 406: NEDISKRIMINACIJA

GRI 408: DJEČJI RAD

GRI 413: LOKALNE ZAJEDNICE

GRI 414: PROCJENA DOBAVLJAČA U POGLEDU UTJECAJA NA DRUŠTVO

Analiza materijalnosti je provedena kako bismo identificirali teme relevantne za poslovanje i društvo te se uključili u dijalog sa svim zainteresiranim stranama.

U izvještajnom razdoblju zahtjevi i interesi dionika inicirali su sljedeće teme kao nove ključne, odnosno materijalne u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje:

GRI 205: BORBA PROTIV KORUPCIJE

GRI 406: NEDISKRIMINACIJA

GRI 408: DJEČJI RAD

GRI 414: PROCJENA DOBAVLJAČA U POGLEDU UTJECAJA NA DRUŠTVO

Nije bilo izmjena u informacijama, međutim nakon proteka poslovne 2022. godine, procijenjeno je da su i dalje moguće negativne implikacije poremećaju u dobavnim lancima zbog situacije s ratom u Ukrajini, visokih cijena i nedostupnosti pojedinih ključnih materijala na svjetskom tržištu, te nesigurnosti povezane s energentima. Osim toga nije bilo drugih neuobičajenih ili važnijih poslovnih događaja koji bi bitnije mijenjali sliku poslovanja i stanja društva prikazanu u ovom izvještaju.

U ovom izvješću, za razliku od prethodnog, nije obrađena tema GRI 305 Emisije.

Svi upiti i zahtjevi dionika u izvještajnom razdoblju bili su u okvirima već uvrštenih u sadržaj. Planirani izvještajni ciklus je godinu dana te je predviđeno da obuhvaća rezultate prethodne kalendarске godine. Sljedeće izvješće planirano je za lipanj 2024.

Kontakt osoba zadužena za pitanja u vezi s izvješćem i njegovim sadržajem:

Vlatka Šerkinić, specijalist za održivo poslovanje, vlatka.serkinic@koncar-dst.hr.

Izvještaj o društveno odgovornom poslovanju KONČAR - D&ST-a 2021. pripremljen je u skladu s GRI standardima: Sržna opcija. Primjena međunarodno priznate metodologije Globalne inicijative za izvješćivanje (GRI) u izradi sadržaja osigurava uravnotežen i transparentan prikaz učinka održivosti KONČAR - D&ST-a. Vanjska verifikacija Izvještaja nije provedena.



# XI GRI Indeks

GRI standard	Objava	Str.
<b>1. ORGANIZACIJSKI PROFIL</b>		
Naziv organizacije	102-1	8
Aktivnosti, tržišne marke, proizvodi i usluge	102-2	9
Lokacija sjedišta organizacije	102-3	8
Lokacija poslovnih aktivnosti	102-4	8
Vlasništvo i pravni oblik	102-5	8
Tržišta na kojima organizacija djeluje	102-6	10
Veličina organizacije	102-7	8
Informacije o zaposlenicima	102-8	41
Dobavljački lanac	102-9	59
Značajne promjene tijekom izvještajnog razdoblja	102-10	70
Pristup predostrožnosti	102-11	37
Vanjske inicijative	102-12	59
Članstva u udruženjima i organizacijama	102-13	59 - 61
<b>2. STRATEGIJA</b>		
Poruka Uprave	102-14	5
Ključni utjecaji, rizici i prilike	102-15	37
<b>3. ETIKA I INTEGRITET</b>		
Vrijednosti, načela, standardi i norme ponašanja	102-16	53
Mehanizmi traženja savjeta i izražavanja zabrinutosti vezanih uz etičnost	102-17	55
<b>4. UPRAVLJANJE</b>		
Upravljačka struktura	102-18	33 - 35
<b>5. UKLJUČIVANJE DIONIKA</b>		
Popis dionika	102-40	57 - 58
Kolektivni ugovori	102-41	57 - 58
Prepoznavanje i odabir dionika	102-42	57 - 58
Pristup tvrtke uključivanju dionika	102-43	69
Ključne teme i otvorena pitanja	102-44	69
<b>6. PRAKSA IZVJEŠTAVANJA</b>		
Određivanje sadržaja izvještaja i granica tema	102-46	69 - 70
Popis materijalnih tema	102-47	69 - 70
Izmjene u informacijama	102-48	69 - 70
Promjene u odnosu na prethodno razdoblje	102-49	69 - 70
Izvještajno razdoblje	102-50	69 - 70
Datum posljednjeg izvješća	102-51	69 - 70
Izvještajni ciklus	102-52	69 - 70
Kontakt za pitanja vezana uz izvješće	102-53	69 - 70
Izjava o sukladnosti s GRI standardima	102-54	69 - 70
Kazalo sadržaja GRI-a	102-55	71 - 72
Vanjska verifikacija	102-56	70



GRI standard	Objava	Str.
<b>TEMATSKI SPECIFIČNE OBJAVE</b>		
<b>GRI 300: Okolišne teme</b>		
GRI 301: Materijali		23 - 25
GRI 103: Pristup upravljanju	103-1; 103-2; 103-3	23, 24
GRI 302: Energija		26 - 27
GRI 103: Pristup upravljanju	103-1; 103-2; 103-3	26
GRI 306: Otpadne vode i otpad		28 - 31
GRI 103: Pristup upravljanju	103-1; 103-2; 103-3	28
<b>GRI 400: Društvene teme</b>		
GRI 205: Borba protiv korupcije	205-1	55
GRI 103: Pristup upravljanju	103-1; 103-2; 103-3	55
GRI 401: Zapošljavanje	401-1; 401-2; 401-3	41 - 42
GRI 103: Pristup upravljanju	103-1; 103-2; 103-3	41
GRI 403: Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu	403-1 - 403-10	50 - 52
GRI 103: Pristup upravljanju	103-1; 103-2; 103-3	50
GRI 404: Obuka i obrazovanje	404-1; 404-2; 404-3	46 - 49
GRI 103: Pristup upravljanju	103-1; 103-2; 103-3	46
GRI 406: Nediskriminacija	406-1	54
GRI 103: Pristup upravljanju	103-1; 103-2; 103-3	54
GRI 408: Dječji rad	408-1	54
GRI 103: Pristup upravljanju	103-1; 103-2; 103-3	54
GRI 413: Lokalne zajednice	413-1	64 - 67
GRI 103: Pristup upravljanju	103-1; 103-2; 103-3	64
GRI 414: Procjena dobavljača u pogledu utjecaja na društvo	414-1; 414-2	59
GRI 103: Pristup upravljanju	103-1; 103-2; 103-3	59



## Kratice korištene u izvješću

CapEx	Kapitalni rashodi
CFP	Carbon footprint of product
CSRД	Direktiva o korporativnom izvještavanju o održivosti
EPD	Environmental Product Declaration
ERM	Enterprise Risk Management
EU	Europska Unija
FEM	Finite element method
FNE	Fotonaponska elektrana
GRI	Global reporting initiative
GRI standardi	Standardi za izvještavanje o održivosti GRI-ja
Grupa, Grupa KONČAR	KONČAR – Elektroindustrija d. d. i povezana društva
HANFA	Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga
HGK	Hrvatska gospodarska komora
HSE	Health, Safety and Environment
ICNIRP	Međunarodne preporuke za zaštitu od neionizirajućeg zračenja
KONČAR – D&ST	KONČAR – DISTRIBUTIVNI I SPECIJALNI TRANSFORMATORI d. d.
OpEx	Operativni rashodi
PC SET	Profitni centar srednji energetski transformatori
PC DT	Profitni centar distributivni i specijalni transformatori
SDG	UN Sustainable Development Goals
UN	Ujedinjeni narodi
UVDB	Utilities Vendor Database Service
ZiSNR	Zdravlje i sigurnost na radu
ZNR	Zaštita na radu

# **KONČAR**

**D&ST**

**Končar - Distributivni i  
specijalni transformatori d.d.**



Josipa Mokrovića 8, P.P. 100  
10090 Zagreb, Hrvatska  
E-mail: [info@koncar-dst.hr](mailto:info@koncar-dst.hr)  
Tel: + 385 1 378 3713  
Fax: + 385 1 379 4051  
[www.koncar-dst.hr](http://www.koncar-dst.hr)

